

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	48001 Професійна освіта
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	015 Професійна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48001
Назва ОП	Професійна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	015 Професійна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гедзик Андрій Миколайович, Хомич Ольга Володимирівна, Єжова Ольга Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.06.2021 р. – 24.06.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Profesiina_osvita/Profesiina_osvita_vidomosti_pro_samoociniuvannia.pdf
Програма візиту експертної групи	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Profesiina_osvita/Programa_vizitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма «Професійна освіта» з підготовки доктора філософії за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (далі – ОНП) спрямована на виконання стратегії розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (далі – ХНПУ). До розробки й удосконалення ОНП активно залучалися стейкхолдери. Висококваліфіковані кадри створили можливості для успішної реалізації ОНП. В ХНПУ створено комфортне освітнє середовище, яке враховує інтереси та потреби здобувачів вищої освіти, наявна політика дотримання академічної доброчесності аспірантами та науковими керівниками. Викладачі, всі наукові керівники та окремі аспіранти мають публікації в БД Scopus/WoS. Аспіранти та наукові керівники залучені до міжнародної академічної спільноти. Успішно захистила дисертацію та отримала дипломи доктора філософії 1 випускниця ОНП. Одержані факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність ОНП встановленим вимогам щодо якості освітньої програми, а за критерієм 5 – про взірцевий характер ОНП. Перспективи розвитку ОНП ЕГ вбачає у розвитку міжнародного партнерства в навчанні та дослідженнях, заохочення аспірантів до отримання ПРН у неформальній освіті, участі в проектно-грантовій діяльності, розширення участі в удосконаленні ОНП роботодавців та інших стейкхолдерів, залучення до аудиторних занять на ОНП експертів галузі, представників роботодавців.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОНП цілком відповідають місії і стратегії розвитку ХНПУ. До розробки й удосконалення ОНП активно залучалися стейкхолдери: науково-педагогічні працівники ХНПУ, роботодавці, академічна спільнота, аспіранти та випускники аспірантури. Цілі ОНП та ПРН встановлені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 015 Професійна освіта, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Цілі і зміст ОНП чітко спрямовані на формування у аспірантів соціальних навичок. Позитивною практикою є направлення здобувачів до іноземних ЗВО для проходження науково-викладацької практики. Позитивним є включення дисциплін, що відповідають потребам сьогодення, зокрема «Публікаційна активність і наукометрія», «Цифрові інструменти в проектній діяльності». Дисципліна «Педагогічні технології в освіті» викладається англійською мовою. Обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і дозволяє аспірантам здобути компетентності, передбачені ОНП. Правила прийому на навчання за ОНП 015 є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості ОП та оприлюднені на офіційному веб-сайті ХНПУ. В закладі визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО та неформальній освіті. В процесі реалізації ОНП діють чіткі і зрозумілі для здобувачів вищої освіти критерії оцінювання. Наявне поєднання навчання і досліджень: залучення до наукової роботи аспірантів, участь здобувачів у конференціях. ХНПУ дотримується політики формування академічної доброчесності здобувачів, зокрема через добровільне підписання кодексу академічної доброчесності. Форми контролю та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими та об'єктивними. НПП, які забезпечують реалізацію ОНП, мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації. В ЗВО наявна потужна матеріально-технічна база для реалізації навчального процесу з даної ОП. У ЗВО наявний «Сектор моніторингу якості освіти», який координує заходи з внутрішнього забезпечення якості освіти. У ЗВО проводяться анкетування здобувачів ВО, випускників, роботодавців щодо проекту ОП. Всю необхідну інформацію щодо особливостей даної ОП можна отримати у відкритому доступі на сайті закладу. Зміст ОНП є сучасним і відповідає науковим інтересам аспірантів. В ХНПУ проводяться щорічні міжнародні конференції. Аспіранти активно беруть участь в міжнародних наукових заходах з публікацією результатів, зокрема в БД Scopus/WoS. Науково-педагогічні працівники ХНПУ є головними редакторами і членами редколегії журналів категорії А з проблем фізичного виховання, в яких публікують результати досліджень аспіранти та наукові керівники ОНП. ХНПУ є видавцем двох журналів категорії Б зі спеціальності 015. Успішно захистила дисертацію та отримала дипломи доктора філософії випускниця Лебедева К.О.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Назва документу з програмою вступного випробування з філософії – «Програма філософської підготовки» не відповідає назві іспиту в Правилах прийому. В самій програмі вступного іспиту вступник названий аспірантом. ЕГ рекомендує привести програму вступного випробування з філософії у відповідність до правил прийому, а також уточнити статус вступника в самій програмі. Рекомендація щодо покращення умов щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, а саме: будівництво вбиралень для людей з особливими освітніми потребами, позначення останніх сходинок жовтою лінією. ЕГ рекомендує удосконалювати форму дистанційної роботи, зокрема посилити базу для навчання на платформі Moodle. ЕГ рекомендує активізувати участь стейкхолдерів, зокрема випускників та роботодавців, у розробленні та вдосконаленні ОНП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

В відомостях про самооцінювання цілі ОНП сформульовано наступним чином: «підготовка докторів філософії, здатних самостійно розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної освіти та дослідно-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики професійної освіти; формування здобувача освіти як громадянина, патріота, носія культури, професіонала з системою компетентностей, що уможливають здійснення дослідницько-інноваційної та науково-педагогічної діяльності в галузі вищої і професійної освіти». Експертна група вважає, що цілі ОНП повністю узгоджуються з місією університету, яка полягає в «формуванні освіченого українця – громадянина, патріота, професіонала, носія культури – шляхом удосконалення змісту науково-методичного супроводу якості педагогічної освіти і фундаментального оволодіння мистецтвом навчати і виховувати інших», і відображена у Стратегії розвитку ХНПУ на 2021-2025 роки (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Strategiya.pdf, с.11). Втім, виглядає дискусійним заявлений в відомостях СО техноцентризм як один з імперативів розробки ОП, який в загальноприйнятому вигляді не знайшов відображення в програмних результатах навчання (далі – ПРН) та змісті освітніх компонентів (далі - ОК). Як пояснила гарант ОП, під техноцентризмом в даній ОП розуміють активне застосування технологій навчання в освітньому процесі.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз витягів із протоколів засідання проектної групи ОП, на яких розглядалося питання про зміни до ОК ОНП [відповідь на запит 7], засвідчив, що до визначення цілей ОНП були залучені стейкхолдери – роботодавці, представники академічної спільноти, аспіранти, випускники. В засіданнях проектної групи ОП брали участь здобувачі (Льїна Д., Рогожина О.), випускники (Лебедева К.), представники роботодавців (Резван О.О. Дегтярьова Г.А., Луначек В.Е.). Так, на засіданні проектної групи 17.03.2020 р. (протокол № 7), пропозицію представника роботодавця зав. кафедри методики навчання мов і літератури КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» Дегтярьової Г.А. урахувано шляхом перенесення вибіркової дисципліни «Основи методичної підготовки викладача закладу професійної освіти» до блоку обов'язкових з уточненням її назви «Теорія і методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін у вищій школі» та оновленням змісту. Представник роботодавця проф. Луначек В.Е., виступив з пропозицією посилити підготовку здобувачів до діяльності в умовах мультикультурного регіону. На засіданні 09.06.2020 (протокол №8) за наслідками проведеного анкетування здобувачів [анкета <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdZEvMo-GyCPB6j--Ke-jD1HlgAsDV4e2pLPvgsoQUG21PI-A/viewform>,

результати

http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Rezultaty_ankety_%E2%84%96_1_015_Profesiina_osvita_%C2%ABOtsiniuvannia_yakosti_osvitnoho_protseu_zdobuvachamy_tretho_osvitno-naukovoho_rivnia_vyshchoi_osvity%C2%BB.pdf] до переліку вибірових дисциплін запропоновано обов'язкові ОК:

«Публікаційна активність і наукометрія», «Цифрові інструменти в проектній діяльності» та вибірові ОК: «Траєкторії особистісно-професійного розвитку викладача ЗВО», «Основи педагогічної конфліктології та іміджології».

На засіданні 15.10.2020 (протокол №9) з урахуванням пропозиції здобувачів збільшено обсяг науково-викладацької практики до 9 кредитів ЄКТС. У ході онлайн спілкування на зустрічі з зі здобувачами аспіранти Льїна Д., Рогожина О. та інші підтвердили свою участь в обговоренні ОНП та анкетуваннях щодо змісту ОНП. На зустрічі 8 випускниця ОП доктор філософії Лебедева К. розповіла про свою участь в роботі проектної групи, в круглих столах по обговоренню ОП. На зустрічі з представниками роботодавців підтвердили свою участь в обговоренні цілей ОНП д.п.н. Луначек В. Е., д.п.н., д.п.н. Дегтярьова Г. А., проф. Резван О., д.п.н. Перетяга Л. Є., інші учасники. Про активне залучення академічної спільноти до обговорення ОНП свідчать схвальні рецензії на ОП-2020 на сайті ХНПУ: проф. Луначка В.Е. [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/rezenzii/Profesiina_osvita/1.pdf], д.п.н. Дегтярьової Г. А. [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/rezenzii/Profesiina_osvita/2.pdf], директора департаменту науки і освіти Харківської ОДА д.п.н. Карпової Л.Г. [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/rezenzii/Profesiina_osvita/3.pdf]

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ встановила, що під час формулювання цілей і програмних результатів навчання ОНП були враховані сильні сторони Харківського регіону: розвинута сфера освіти, яка забезпечує входження регіону до 10 найбільших студентських центрів Європи; високий (другий в країні) науковий і науково-технічний потенціал; наявність потужного промислового сектора з багатогалузевою структурою. Це обумовлює затребуваність випускників ОНП «Професійна освіта» на ринку праці. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП особливу увагу приділено питанням, визначеним «Обласною програмою розвитку освіти «Новий освітній простір Харківщини» на 2019 – 2023 роки» [<https://dniokh.gov.ua/?p=3145>]. Проектна група співпрацює з Департаментом науки і освіти Харківської ОДА. Згідно відомостей про СО, за підсумками зустрічей з гарантом та академічним персоналом встановлено, що цілі ОП визначені з урахуванням досвіду аналогічних іноземних освітніх програм. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано вітчизняний досвід підготовки здобувачів освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), зокрема УПА (м. Харків), ПНПУ імені В.Г. Короленка, ТНПУ імені Володимира Гнатюка, Університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро), ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» та ін. Аналіз даних ОНП дозволив удосконалити власну програму з питань конкретизації цілей, розробки номенклатури загальних і фахових компетентностей та визначення відповідних їм програмних результатів навчання. Світові тенденції підготовки докторів філософії вивчалися на основі досвіду підготовки здобувачів PhD-програм в зарубіжних університетах-партнерах ХНПУ імені Г.С. Сковороди. На досвід Поморської Академії м. Слупськ (Польща) розробники ОНП спиралися при формулюванні ЗК 1, 7, ФК 2, 3, 5, 10, ПРН 3, 5, 9, 13-15, Білоруського державного університету – ЗК 4, 5, ФК 4, 5, ПРН 2; Університету Миколаса Роміреса (Литва) – ЗК3, 8, ФК 2, 6, ПРН 1, 7, 8, 10-15; Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія) – ЗК 3, 7, ФК 2, 3, 5, 9, 11, ПРН 1, 7, 9-15; Вроцлавського університету (Польща) – ПРН 2, 6. Перелік міжнародних партнерів ХНПУ та договорів про співпрацю за посиланням http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Nauka/Mignarodna_spivpratsja_KhNPU.pdf. На зустрічі з академічним персоналом гарант та викладачі підтвердили дану інформацію.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

За спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) стандарт вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня відсутній. В ОНП-2020, схваленій 26.06.2020, вказано про відповідність вимогам 8 рівня НРК. Враховуючи, що ОНП-2020 затверджена після прийняття, але до дати набрання чинності (02.07.2020 р.) постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р., ЕГ вважає доцільним встановлювати відповідність ОНП-2020 вимогам 8 рівня НРК-2020. Відповідно до опису програмних результатів навчання, визначених в НРК для даного кваліфікаційного рівня, як інтегральну компетентність, що має бути сформована у здобувачів освіти в процесі навчання за ОНП, проектною групою визнано «здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної освіти та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики професійної освіти». Згідно з вимогами НРК формування інтегральної компетентності у здобувачів освіти, що навчаються за ОНП, передбачає набуття ними системи взаємопов'язаних знань, умінь і навичок, здатності до комунікації та спроможності самостійно й відповідально застосовувати знання, уміння та навички. Зіставлення програмних результатів навчання ОНП з тими, що передбачені для восьмого кваліфікаційного рівня НРК, дають підстави для висновку про їх повну відповідність. Так, вимозі РНК для восьмого кваліфікаційного рівня щодо сформованості у здобувачів освіти концептуальних та методологічних знань у галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності відповідають ПРН.1, ПРН.7, ПРН.13. Вимозі НРК щодо сформованості у здобувачів освіти спеціалізованих умінь/навичок і методів, необхідних для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики відповідають ПРН.3, ПРН.4, ПРН.7, ПРН.8, ПРН.9, ПРН.13, ПРН.14. Вимозі НРК щодо сформованості у здобувачів освіти спеціалізованих умінь/навичок і методів, необхідних для започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей відповідають ПРН.7, ПРН.10, ПРН.11, ПРН.13. Вимозі НРК щодо сформованості у здобувачів освіти здатності вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому, використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та дослідженнях відповідають ПРН.2, ПРН.5, ПРН.6, ПРН.12. Вимозі НРК щодо сформованості у здобувачів освіти здатності до інноваційності, високого ступеня самостійності, академічної та професійної доброчесності, безперервного саморозвитку та самовдосконалення відповідають ПРН.2, ПРН.5, ПРН.7, ПРН.15.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОНП цілком відповідають місії і стратегії розвитку ХНПУ. До розробки й удосконалення ОНП активно залучалися стейкхолдери: науково-педагогічні працівники ХНПУ, роботодавці, академічна спільнота, аспіранти та випускники аспірантури. Їхні пропозиції і зауваження після критичного аналізу здебільшого враховані. Цілі ОНП та ПРН встановлені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 015 Професійна освіта, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Дискусійним є заявлений в відомостях СО техноцентризм як один з імперативів розробки ОП, який не знайшов відображення в ПРН та змісті ОК. Рекомендовано узгодити загальноприйняті теоретичні положення та підходи із змістом ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на відповідність цілей ОП місії ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, перспективам розвитку спеціальності, регіональному та галузевому контексту, а також вивченню міжнародних програм, ЕГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають критерію 1. Дискусійне положення щодо техноцентризму як імперативу розробки ОП ЕГ вважає несуттєвим недоліком.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній. На підставі аналізу ОНП-2020 та відповідного навчального плану [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitno_naykovi_programu/2020/Profesiina_osvita.pdf], а також проекту ОНП-2021 [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitno_naykovi_programu/2021/Profesiina_osvita.pdf] встановлено, що освітня складова ОНП складає 50 кредитів, що відповідає вимогам законодавства. На освітні компоненти вибіркової частини виділено 13 із 50 кредитів, що складає 26% і відповідає чинним вимогам. За ОНП-2016 [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitno_naykovi_programu/2016/Profesiina_osvita.pdf], ОНП-2017 [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitno_naykovi_programu/2017/Profesiina_osvita.pdf], ОНП-2018 [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitno_naykovi_programu/2018/Profesiina_osvita.pdf], ОНП-2019 [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitno_naykovi_programu/2019/Profesiina_osvita.pdf] обсяг ОП становить 60 кредитів, з яких 15 кредитів вибіркового компонента, що становить 25% і відповідає чинним вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

На підставі аналізу ОНП та відповідного навчального плану встановлено, що зміст ОНП структурований за циклами: 1) загальнонаукової, гуманітарної та мовної підготовки; 2) професійної (спеціальної) підготовки; 3) науково-дослідної підготовки (універсальні навички дослідника). Усі освітні компоненти відповідають предметній області спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», забезпечуючи розвиток і формування визначених в ОНП інтегральної, загальних і фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання. До ОП входить її структурно-логічна схема (с.18 ОНП-2020 [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitno_naykovi_programu/2020/Profesiina_osvita.pdf]), що унаочнює логіку засвоєння компонентів. Аналіз структурно-логічної схеми свідчить, що вже на I курсі закладаються основи всіх чотирьох складових ОНП, передбачених п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): здобуття глибинних знань із спеціальності – ОК3 Технології педагогічного наукового дослідження; оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – ОК1 Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів; набуття універсальних навичок дослідника – ОК6 Публікаційна активність і наукометрія; здобуття мовних

компетентностей – ОК2 Академічно і професійно орієнтоване спілкування. На II курсі здобуття знань із спеціальності продовжується і поглиблюється ОК4 Теорія і методика викладання професійно орієнтованих дисциплін у вищій школі; набуття універсальних навичок дослідника – ОК7 Цифрові інструменти в проєктній діяльності. На III курсі здобуття глибинних знань із спеціальності та мовних компетентностей продовжується в процесі опанування ОК5 Педагогічні технології в освіті (англ. мовою). Трансформація набутих теоретичних знань у вміння і компетентності відбувається у процесі науково-викладацької практики. Як свідчить аналіз робочих програм і матриці відповідності результатів навчання компонентам ОНП (с.19-20 ОП-2020), усі передбачені ЗК, ФК і ПРН забезпечуються обов'язковими ОК. Як свідчить аналіз робочих програм і матриці відповідності результатів навчання компонентам ОНП (с.19-20 ОП-2020), ОК в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та результатів навчання. Це підтверджено на зустрічах з фокус-групами (гарантом, академічним персоналом, здобувачами, випускниками).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз навчального плану та силабусів навчальних дисциплін свідчить, що зміст ОНП повною мірою відповідає предметній області спеціальності 015 «Професійна освіта» (за спеціалізаціями). В навчальному плані підготовки здобувачів освіти за ОНП передбачено три взаємопов'язані цикли: 1) загальнонаукової, гуманітарної та мовної підготовки; 2) професійної (спеціальної) підготовки; 3) науково-дослідної підготовки. Цикл загальнонаукової, гуманітарної та мовної підготовки (ОК 1, ОК 2) спрямовується на формування у здобувачів освіти світоглядних (філософських і наукових), загальнокультурних, соціальних і громадянських компетентностей, мовних компетентностей, що виявляються у вільному використанні української та іноземної мови (усної та писемної) у професійній діяльності та спілкуванні відповідно до сучасних норм культури мовлення (10 кредитів). Цикл професійної (спеціальної) підготовки (ОК 3, ОК 4, ОК 5) забезпечує формування у здобувачів освіти системи наукових знань, практичних умінь і навичок щодо суті, принципів, цілей, змісту, методів, форм, засобів і умов здійснення науково-дослідної роботи у галузі професійної освіти, а також викладацької діяльності в закладах професійно-технічної, фахової передвищої та вищої освіти (12 кредитів). Цикл науково-дослідної підготовки (ОК 6, ОК 7) спрямовується на формування універсальних навичок дослідника (6 кредитів). Окремий цикл складають дисципліни вільного вибору здобувача (13 кредитів). У навчальному плані передбачено науково-викладацьку практику (ОК 8) обсягом 9 кредитів упродовж шести тижнів у 5 семестрі.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів третього ... рівня ... в ХНПУ» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Org_osv_pr_zd_zriv.pdf) Можливість формування здобувачем індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується: - участю в програмах академічної мобільності; - визнанням результатів навчання, отриманих здобувачем освіти в умовах неформальної освіти; - можливістю вільного вибору вибіркового навчальних дисциплін та організацією освітнього процесу за індивідуальним графіком відповідно до пп. 5.11-5.25 «Положення про організацію освітнього процесу ...». Здобувачі обирають вибіркові дисципліни із каталогу, який розміщують на сайті (<http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom/10-studentu/47-perelik-dytsyplin-vilnoho-vyboru-tretoho-osvitno-naukovoho-rivnia-vyshchoi-osvity>) з 1 по 15 травня, а також мають право вибирати навчальні дисципліни для інших рівнів ВО ХНПУ та інших ЗВО. Право здобувачів за ОНП на вибір дисциплін реалізується в повному обсязі завдяки включенню до НП блоку вибіркового дисциплін, на який в ОНП передбачено 13 кредитів ЄКТС із 50 (26%). Вибіркові навчальні дисципліни вивчаються аспірантами впродовж 1-3-го років навчання. Процедура вибору здобувачами вибіркового дисциплін, є зрозумілою, організованою у зручний для них спосіб, що підтвердили на зустрічі 2 аспіранти Янчина, Завгородня, Свиридова, Гльїна, Чаус. За ОНП пропонується 9 дисциплін вільного вибору, а саме: Концептуальні засади професійної освіти ..., Педагогічна інноватика, Ціннісні орієнтири сучасної вищої школи, Педагогічна культура викладача, Методи математичної статистики ..., Менеджмент професійної освіти, Загальноцивілізаційні тенденції розвитку проф. освіти, Основи педагогічної конфліктології та іміджології, Траєкторії особистісно-професійного розвитку викладача ЗВО. Вивчення каталогу дисциплін вільного вибору на 2020-2021 н.р. показало, що для здобувачів 1 року навчання загалом пропонується 50 курсів, 2 року – 53 курси, 3 року – 47 курсів. ЕГ вважає, що перелік вибіркового дисциплін за кількістю і різноманітністю змісту дозволяє максимально врахувати потреби здобувачів та забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії згідно їх наукових і професійних інтересів. Як повідомила на зустрічі 5 керівник відділу аспірантури і докторантури Разуменко І.В., відділ аспірантури спільно з кафедрами проводять консультації із вибіркового дисциплін і процедури їх обрання. Обрання здобувачами дисциплін вільного вибору здійснюється шляхом заповнення ними Google-форм (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScM_lftEpv2O22nh2t6bvpDPdCK_yFD7pPSfklzLvNT7PXu_A/viewform). Обрання здобувачами дисциплін вільного вибору відбувається в першому, другому і четвертому семестрах. Група аспірантів формується від 1 особи. ЕГ констатує, що здобувачі мають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через вибір навчальних дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ встановила, що ОНП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня через: – практичні заняття з дисциплін циклів загальнонаукової, гуманітарної та мовної, професійної, науково-дослідної підготовки, а також з вибіркової дисципліни; – науково-викладацьку практику обсягом 9 кредитів упродовж шести тижнів у 5 семестрі. Проходження науково-викладацької практики унормовується Положенням про науково-викладацьку практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro_naykovo-vykladazky_praktuku.pdf). Науково-викладацька практика є обов'язковим компонентом підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та передбачає набуття здобувачами власного досвіду викладацької, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної, організаційної діяльності при виконанні основних функцій викладача ЗВО, що дозволяє сформувати компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Науково-викладацька практика містить 4 модулі: організаційна, навчально-методична, виховна та науково-дослідна робота. Аналіз робочої програми показав, що зміст практики забезпечує формування у здобувачів здатності до створення освітнього середовища; до розробки нормативного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в закладах професійної освіти; до критичного аналізу, вибору та використання сучасних освітніх технологій, методів, прийомів і засобів навчання; до розробки критеріїв та інструментів оцінювання навчальних досягнень здобувачів; формування практичних умінь організації та проведення наукового дослідження, інтерпретації та презентації його результатів; експериментальна перевірка, розробок у межах дисертаційного дослідження; удосконалення вмінь працювати з різними інформаційними джерелами тощо. Згідно пп. 3.1, 3.2 даного положення, базою практики є кафедра, за якою закріплені аспірант, а також кафедри та підрозділи інших ЗВО згідно укладених угод. ЕГ встановила, що в окремих випадках базою практик були іноземні ЗВО. Так, згідно наказу № 26А від 01.04.2019, аспіранти з КНР Ван Сяофей і Хань Чанлянь направлені для проходження практики до університету Нінбо (КНР), а згідно наказу № 36А від 15.10.2020 аспіранти з КНР Цзі Фенлай і Лю Чжицян – до університету Лішуй (КНР) (відповідь на запит 1). Гарант підтвердила цю інформацію. У ході онлайн зустрічі здобувачі підтвердили, що обсяг практичної підготовки за ОНП виявився для них достатнім. Зокрема, аспірант Чаус проходив практику на кафедрі образотворчого мистецтва. Аспірантка Ільїна на зустрічі 2 повідомила, що в період карантину практику проходила з використанням технологій дистанційного навчання. На основі аналізу документів та результатів зустрічей ЕГ встановила, що ОНП та НП передбачають практичну підготовку аспірантів в обсязі, необхідному для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок – навички комунікації, лідерські якості, рефлексія, вміння вирішувати конфлікти, працювати в команді, креативність, що дають змогу випускникам бути успішними на своєму робочому місці. Кожна з дисциплін ОНП забезпечує набуття соціальних навичок через методи і форми навчання і викладання: навчально-наукові дискусії, гейміфікація, кейс-метод, метод проектів, науково-практичні семінари, круглі столи тощо. Формуванню соціальних навичок сприяє зміст дисциплін, переважно таких: ОК1, ОК2, ОК4, ОК5, ОК8. Поглибити і додатково розвинути соціальні навички є можливість й під час вивчення вибіркової дисципліни: Концептуальні засади професійної освіти в мультикультурному освітньому середовищі, Основи педагогічної конфліктології та іміджології, Траєкторії особистісно-професійного розвитку викладача ЗВО, Педагогічна культура викладача та ін. З метою цілеспрямованого набуття здобувачами соціальних навичок та у межах міжнародної співпраці і залучення до реалізації ОНП професіоналів-практиків проведено вебінар «Розвиваємо soft skills: емоційний інтелект і управління емоціями». Спікерка – М. Ломберг (м. Гамбург, Німеччина) (https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=108320578032240&id=100065628930920). Здобувачі отримують рекомендації від викладачів щодо тематичних курсів в неформальній освіті та заходів з формування soft skills. Під час зустрічі 2 аспірант Завгородня К. повідомила, що опанувала онлайн-курс «Освітні інструменти критичного мислення» на платформі Prometheus. Під час онлайн-спілкування здобувачі продемонстрували високий рівень соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 015 Професійна освіта відсутній. Компетентності та програмні результати навчання сформульовані у відповідності до дескрипторів Національної рамки кваліфікації. Під час розробки програмних результатів навчання враховувались назви посад та кваліфікаційні характеристики згідно Національного класифікатора України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»: «85.42 – вища освіта» та Національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»: «2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП та її окремих компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів освіти. Навчальний час здобувача визначено в розділі 10 «Положення про організацію освітнього процесу ...» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Org_osv_pr_zd_zriv.pdf). Загальний бюджет навчального часу теоретичної підготовки ОНП-2020 1230 годин (41 кредит), з яких 410 (33%) аудиторних годин, 820 години (67%) самостійної роботи. Аудиторне навантаження є не меншим, ніж 1/4, а час для самостійної роботи аспіранта - не більше, ніж 3/4 часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Здобувачі на зустрічі 2 повідомили, що визначеного ОП часу є достатньо для опанування освітньої складової. ЕГ констатує, що обсяг ОНП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОНП Професійна освіта за дуальною формою освіти наразі не передбачається.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Цілі і зміст ОНП чітко спрямовані на формування у аспірантів соціальних навичок. Позитивною практикою є направлення здобувачів до іноземних ЗВО для проходження науково-викладацької практики. Позитивним є включення дисциплін, що відповідають потребам сьогодення, зокрема «Публікаційна активність і наукометрія», «Цифрові інструменти в проектній діяльності». Обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і дозволяє аспірантам здобути компетентності, передбачені ОНП, а також Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Співвідношення аудиторної та самостійної роботи за ОК складає 1:2.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабких сторін не виявлено, однак ЕГ на вважає ОПН інноваційною

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на відповідність обсягу, змісту і структури ОП спеціальності, можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, спрямування ОП на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, активну співпрацю з зарубіжними ЗВО при організації науково-викладацької практики, ЕГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП (Додаток 12 до Правил прийому до ХНПУ імені Г. С. Сковороди у 2021 р.) розміщені у вільному доступі на сайті http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_asp_doktor/Vstup/2021__12_Dodatok_12%20Aspirantura%20-%2022-02.pdf. Згідно правил прийому, вступники до аспірантури складають вступні іспити: зі спеціальності, філософії, іноземної мови (на рівні В2). Правилами передбачено звільнення від складання вступного іспиту з іноземної мови вступників, які мають міжнародні сертифікати не нижче рівня В2. Відповідно до Правил прийому особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), призначаються додаткові вступні випробування

(ДВВ). На зустрічі з здобувачі Сімакова, Кваша повідомили, що складала ДВВ при вступі. Правила прийому та програми вступних випробувань оновлюються щороку. Програмою вступного іспиту зі спеціальності передбачено професійно зорієнтоване спілкування з метою визначення, які власні наукові досягнення, напрацювання і досвід практичної роботи має вступник. Аналіз правил прийому на навчання та програм вступних випробувань свідчить, що вони загалом є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Це було підтверджено під час онлайн-зустрічі зі здобувачами. Однак програма вступного екзамену з філософії потребує узгодження з правилами прийому на ОНП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вимоги до вступних випробувань наведені у відповідних Програмах зі спеціальності, філософії, іноземної мови. Програма вступного випробування зі спеціальності (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_asp_doktor/Vstup/015.pdf) включає 6 тем: законодавча база вищої і професійної освіти України, загальні питання вищої і професійної освіти, дидактика вищої і професійної школи, Інноватика у вищій і професійній школі, виховний процес у вищій і професійній школі, науково-дослідна робота у вищій і професійній школі. Недоліком ЕГ вважає назву документу з програмою вступного випробування з філософії – «Програма філософської підготовки» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_asp_doktor/Vstup/Filos.pdf), що не відповідає назві іспиту в Правилах прийому. З резюме витікає, що «в основу програми покладена сучасна програма з філософії для аспірантів». В програмі вступного іспиту вказано, що «Аспірант повинен розкрити основний зміст питань...», хоча вступник ще не є аспірантом. Згідно програми, «Обов'язковою умовою є опрацювання першоджерел у їх цілісності, при цьому важливо, щоб аспіранти, магістри і здобувачі засвоїли логіку ... у контексті логіки культури». Таке універсальне формулювання категорій вступників «аспіранти, магістри і здобувачі» не враховує особливості іспиту саме як вступного. Для підготовки до вступного іспиту з філософії рекомендується список літератури з 82 джерел. Вступні випробування включають вступний іспит з іноземної мови (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_asp_doktor/Vstup/Inozemna.pdf) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, що передбачає розуміння основної ідеї прочитаного або прослуханого тексту як на конкретну, так і на абстрактну тему, проведення спеціалізованих дискусій за своїм фахом; вміння спілкуватися з таким ступенем швидкості та спонтанності, який не завдає труднощів жодній із сторін; вміння чітко, детально висловлюватись на широке коло тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти. Вступник, який підтвердив свій рівень комунікативної компетентності (B2) з англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, з німецької мови – Sprachdiplom, з французької мови – екзамену DELF звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. ДВВ для вступників на ОНП «Професійна освіта» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_asp_doktor/Vstup/015_dod.pdf) передбачає з'ясування ступеня їх обізнаності з основами педагогіки (загальні питання педагогіки, дидактика, теорія виховання). Оцінюється ДВВ як залік «зараховано» або «не зараховано». ЕГ вважає, що зміст програм вступних іспитів загалом враховує особливості самої ОНП, однак програма вступного випробування з філософії потребує узгодження з Правилами прийому.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих здобувачами в інших ЗВО регулюються документами: - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г. С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_poryadok_realizazii_prava_na_akadem_mob.pdf). - Положення регламентує порядок перезарахування результатів навчання учасників академічної мобільності ХНПУ на території України чи поза її межами. - Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_pidgotovku_doktora_filosofii.pdf). - Положення про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Org_osv_pr_zd_zriv.pdf). У процесі онлайн спілкування з'ясовано, що здобувачі обізнані зі своїми правами на академічну мобільність, мають доступ до документів, які її регламентують, однак не зафіксовано застосування вказаних правил на ОНП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті урегулює «Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.

Сковороди, отриманих у неформальній освіті» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20oporyadok%20ovysnanya%20resultativ%20navchannya.pdf). Згідно п. 2 даного Положення, визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, можливо лише для дисциплін обов'язкового циклу освітньої програми, оскільки дисципліни вибіркового циклу здобувач може обирати самостійно. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Університет може визнати результати навчання, здобуті у неформальній освіті в обсязі не більше 10 % від загального обсягу кредитів, передбачених освітньою програмою. У Положенні визначено процедуру визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, яка передбачає певні обов'язкові етапи (п. 2.10-2.15). У робочих програмах навчальних дисциплін передбачено можливість зарахування програмних результатів навчання, здобутих у неформальній освіті у межах самостійної роботи (за умови, що зміст заходу або навчання за неформальною освітою відповідають тематиці навчального курсу). На зустрічі з здобувачі 1 року навчання Сімакова С., повідомила про проходження на платформі Prometheus онлайн-курсу «Наукова комунікація в цифрову епоху», який враховано у 2 семестрі 2020-2021 н.р. під час оцінювання за вибірковою дисципліною «Науково-педагогічна комунікація». Здобувачка 2 року навчання Свиридова Т. отримала грант на платформі Coursera на проходження курсу «How to Write and Publish a Scientific Paper. Project-Centered Course» (Як написати та опублікувати наукову роботу. Проектно-орієнтований курс) та отримала сертифікат. Здобувачка 2 року навчання Завгородня К. опанувала на платформі Prometheus онлайн-курс «Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах», результати будуть враховані під час оцінювання за вибірковою дисципліною «Основи методичної підготовки викладача закладу професійної освіти». Сертифікати про проходження аспірантами курсів на різних платформах (<https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1FYzrG8rwCooDaA-S2OosHlf4qkJkqahX>) свідчать про те, що аспіранти активно залучаються до навчання на ресурсах неформальної освіти для поглиблення наявних та формування додаткових компетенцій, необхідних для дослідницької та викладацької діяльності. Частина з отриманих сертифікатів визнається при оцінюванні результатів навчання за відповідною дисципліною.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП 015 є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості ОП та оприлюднені на офіційному веб-сайті ХНПУ. В закладі визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО та неформальній освіті. ЄГ встановлені факти визнання на ОНП результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Назва документу з програмою вступного випробування з філософії – «Програма філософської підготовки» не відповідає назві іспиту в Правилах прийому. В самій програмі вступного іспиту вступник названий аспірантом. ЄГ рекомендує привести програму вступного випробування з філософії у відповідність до правил прийому, а також уточнити статус вступника в самій програмі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на те, що правила вступу на ОНП є чіткими, прозорими і не містять дискримінаційних положень, абітурієнти і здобувачі мають доступ до ОНП, ознайомлені і зі своїми правами на академічну мобільність і визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що регламентуються відповідними положеннями ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, а також невідповідність назви програми з філософії правилам прийому на навчання, ЄГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ОНП реалізується за такими формами: очна денна, очна вечірня, заочна. За інформацією, яку озвучили під час зустрічей здобувачі вищої освіти, НПП використовують у своїй роботі проектні, дослідницькі, проблемні, евристичні, пошукові, інтерактивні та інтегративні методи навчання. До основних форм освітнього процесу на ОНП належать навчальні заняття, практична підготовка, самостійна робота та контрольні заходи. За оцінками стейкхолдерів якість підготовки здобувачів має належний рівень, форми та методи є оптимальним для досягнення визначених результатів навчання, про що свідчать результати анкетування «Якість підготовки здобувачів третього рівня ВО в оцінках стейкхолдерів» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Anketa/Rezultatu_k_10_ankete21.pdf), анкетування «Відповідність ОНП сучасним потребам освітнього процесу» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Anketa/Rezultatu_k_13_ankete.pdf) результати анкетування для здобувачів вищої освіти «Рівень організації освітнього процесу» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Anketa/Rezultatu_k_12_ankete21.pdf). Про це також свідчать результати зустрічі зі стейкхолдерами. Механізм підготовки здобувачів на третьому освітньо-науковому рівні ВО визначає Положення про підготовку здобувачів ВО ступеня доктора філософії в ХНПУ (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro-pidgotovky_doktora_filosofii.pdf). Заклад надав документи, які підтверджують розгляд питання на рівні Виконавчої ради про результати анкетування здобувачів щодо задоволеності змістом, формами і методами, інформаційними, організаційними, соціальними, психологічними умовами її реалізації (https://drive.google.com/drive/folders/1HQdw9PY31Jcm8Y_v4SZcEGw8uWBvj8qL?usp=sharing). Представлені зразки інд. навчальних планів (<https://drive.google.com/drive/folders/17bLokmiF2bop9LhhhCkbtRSiJotpxu?usp=sharing>). Для організації освітнього процесу у дистанційному режимі ЗВО використовує систему Moodle, діє положення про використання технологій дистанційного навчання (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_vykorystanya_tehnologiy_dustanziynogo_navchanya.pdf). Про те, що в ХНПУ в повній мірі реалізовано право обирати методи та засоби навчання, свідчать результати співбесіди з НПП. Факти щодо реалізації права на академічну свободу засвідчили під час зустрічей здобувачі. Вони також висловлювали задоволення методами навчання та викладання за ОНП. Зважаючи на інформацію, яку отримала ЕГ під час зустрічей зі стейкхолдерами, опрацювання представлених вище результатів анкетувань, документів, можна зробити висновок про те, що форми і методи навчання та викладання, які представлені в таблиці з відомостей СО дійсно використовуються в освітньому процесі і є оптимальними для досягнення цілей та ПРН ОНП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Через вкладку “Силабуси, навчальні та робочі програми кафедри” на сайті університету учасники освітнього процесу можуть отримати доступ до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання за ОНП (<https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/pochatkove/факультет/структурні-підрозділи/кафедра-початкової-і-професійної-освіти/освітньо-методична-діяльність/силабуси-навчальні-та-робочі-програми>). Окрім того, інформацію про компетентності, які здобуваються в результаті вивчення дисципліни та її компонентів, форми та методи навчання, методи оцінювання, максимальну кількість балів за кожну тему, модуль і т. д. з дисципліни, за засвідченням здобувачів вищої освіти, лектори надають на перших заняттях. На сайті університету розміщена інформація про графік освітнього процесу (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_navch/GOP_20_21_PhD.pdf), розклад занять (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/aspiranty-gromadyany-ukrayiny>), освітні компоненти ОНП (<https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/pochatkove/факультет/структурні-підрозділи/кафедра-початкової-і-професійної-освіти/аспірантура?authuser=0>), індивідуальні плани (<https://drive.google.com/file/d/14XxPRtRnssBg-UpRIPxiG95fAchKaNXD/view>), освітні програми (<http://smc.hnpu.edu.ua/node/44>). Корисні посилання щодо організації освітньо-наукової діяльності аспірантів представлені на відповідному офіційному ресурсі університету (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/osvitno-naukova-diyalnist-aspirantiv>). За результатами спілкування з аспірантами з'ясовано, що університетська система інформування про цілі, зміст навчання, порядок та критерії оцінювання, їх цілком задовольняє.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Підготовка фахівців вищої кваліфікації в рамках реалізації ОНП передбачає формування готовності до здійснення науково-педагогічних досліджень. Основним документом, який регламентує процес науково-дослідної роботи в університеті, є «Положення про організацію науково-дослідної роботи в ХНПУ імені Г.С.Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20organizatziyu%20naykovo%20doslidnoi%20roboty.pdf). Свідченням наукової активності здобувачів є документи, що підтверджують їх участь у конференціях, семінарах, членство в асоціаціях, міжнародні стажування (<https://drive.google.com/drive/folders/1cuFQ7RPH9aYbYjtFkR9jdcvVSv9myAow>, <https://drive.google.com/drive/folders/1zeSmF99jLYzj3V75zDi8xaGs1tQq5343>, <https://drive.google.com/drive/folders/1ARPI7HtDfRm4mddYbV8gsI-5QmFchQi>). Як засвідчують результати співбесід з учасниками освітнього процесу, моніторинг ефективності наукової діяльності здобувачів здійснюється кожного семестру на основі аналізу кількісних і якісних показників, що характеризують підготовку окремих частин дисертації

згідно затвердженого інд. плану наукової роботи здобувача, публікацій, участь в конференціях, сертифікатів про науково-педагогічне стажування, участі в грантовій діяльності. Підсумковою атестацією є попередня експертиза дисертаційної роботи на фаховому семінарі з оформленням відповідного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дослідження. Актуальність спектру досліджень аспірантів прослідковується на основі їх публікацій. Напрями досліджень, які проводять аспіранти, сфокусовані навколо проблематики ефективних шляхів модернізації професійної освіти в Україні в умовах інтеграції до світового освітнього простору (https://drive.google.com/drive/folders/1-9O-UUNJlvCaqDDWzJku_BUH1LbZIoEK, <https://drive.google.com/file/d/1B31UTRDKeQse8q65QRzx9jzsZTXfUbon/view?usp=sharing>). Інформація про дослідницькі методи, які використовуються в освітньому процесі представлена в робочих програмах навчальних дисциплін (<https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/pochatkove/факультет/структурні-підрозділи/кафедра-початкової-і-професійної-освіти/аспірантура?authuser=0>), відповідає змісту таблиці з відомостей про СО. Так, наприклад, акцент на використання дослідницьких методів прослідковується під час вивчення дисциплін «Педагогічні технології в освіті», «Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проектів», «Технології педагогічного наукового дослідження» тощо. Належна ефективність використання згаданих методів підтверджується результатами зустрічей з учасниками освітнього процесу та роботодавцями. Вищезначене підтверджує і розгляд відповідного питання на рівні Виконавчої ради (https://drive.google.com/drive/folders/1HQdw9PY31Jcm8Y_v4SZcEGw8uWBvj8qL?usp=sharing). Під час проходження практики аспірантами увага акцентується на питанні апробації наукових досліджень (<https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/pochatkove/освітня-діяльність/практична-підготовка?authuser=0>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Порядок оновлення змісту ОК визначено в розділі 6 «Положення про освітню програму ХНПУ імені Г.С.Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_osv_programy.pdf). Модернізація ОП на рівні навчальних дисциплін може проводитися з ініціативи керівництва університету / факультету (ІПКПП,МО) у разі незадовільних висновків про їх якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти, ініціативи гаранта освітньої програми за відсутності набору вступників на навчання, ініціативи проектної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці, наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОК. Вітається залучення до ОК представників роботодавців, зовнішніх відносно ОП експертів (як з професійної спільноти університету, так і незалежних). Модернізовані ОК освітньої програми разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку. Учасники освітнього процесу під час зустрічей підтвердили факти згаданих процедур. Підтвердженням вищезазначеного є також зміст представлених на сайті робочих програм дисциплін. Так на засіданні випускової кафедри 28.08.2020 р. затверджена оновлена програма дисципліни Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проектів (<https://drive.google.com/file/d/1PSfMfGP2Cz7THF8HFDYHdMzsoUPpabUX/view>), яка належить до циклу професійної (спеціальної) підготовки. До змісту дисципліни Науково-педагогічна комунікація також внесено зміни в частині щодо писемного мовлення та академічного красномовства (Викладач – Ткаченко Л.П.) (<https://drive.google.com/file/d/1jXkplKTeaqHY6Wm5zR-odb0zJZdHsoNj/view>). Дисципліна Цифрові інструменти в проектній діяльності перенесена з блоку вибіркових дисциплін до циклу науково-дослідної підготовки (Викладач – Доценко С.О.) (<https://drive.google.com/file/d/189JBE5jov6hSg5C-VomtfuuS22vt5D5G/view>). Також включено до навчального плану нову дисципліну Публікаційна активність і наукометрія (Викладач Юр'єва К.А.) (<https://drive.google.com/file/d/1RdObgWyW4nOwkSDJCjU8WRho5TPfU3P-/view>). Факти щодо оновлення змісту робочих програм навчальних дисциплін під час зустрічей підтвердили гарант та НПП. Протоколи засідань, де розглядалися питання внесення змін до ОК ОНП були надані закладом (https://drive.google.com/drive/folders/1w2f4eUWz1ey5WNW2adD6fMsG4Q_zocbP?usp=sharing).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Основні орієнтири інтернаціоналізації діяльності представлені у «Стратегії інтернаціоналізації ХНПУ» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Strategia_internazionalisazii.pdf). Питання інтеграції ХНПУ в світову освітню спільноту координує центр міжнародного співробітництва та міжнародної освіти (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/intercoop>). На сайті представлена інформація про міжнародні договори та співпрацю (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Centr_mijnarod_spiv/mizhнародna_spivpratsya_2020.pdf). Інформація про гранти і стипендії на навчання за кордоном, міжнародні конференції на сайті (<http://hnpu.edu.ua/uk/informaciya-pro-stazhuvannya> , <http://hnpu.edu.ua/uk/grantova-ta-proyektna-diyalnist>, <http://hnpu.edu.ua/uk/informaciya-pro-naukovi-konferenciyi>). Встановлені зв'язки із закордонними ЗВО, серед яких Інститут К. Філософа (Словакія), Вроцлавський університет (Польща), університети Італії, Литви, Греції, Китаю, Грузії, тощо. На ОНП навчаються іноземні здобувачі. В ХНПУ діють міжнародні культурні центри: ізраїльський, іранський, китайський, турецький, польський, японський. (<http://hnpu.edu.ua/uk/kulturni-centry-hnpu-imeni-gsskovrody>). В закладі діє «положення про грантову та проектну діяльність, реалізацію програм національної та міжнародної співпраці, ...» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20Grantovy%20ta%20proekny%20diyalnist.pdf), курси іноземних мов. НПП та здобувачі ОНП є авторами публікацій у журналах SCOPUS/WoS (https://drive.google.com/drive/folders/1-9O-UUNJlvCaqDDWzJku_BUH1LbZIoEK), беруть участь у конференціях

(<https://drive.google.com/drive/folders/1cuFQ7RPH9aYbYjtFkR9jdvcVSv9myAow?usp=sharing>); стажування та підвищення кваліфікації (<https://drive.google.com/drive/folders/1zeSmF99jLYzj3V75zDi8xaGs1tQq5343?usp=sharing>); у тренінгах та майстер-класах, семінарах (<https://drive.google.com/drive/folders/1ARPI7HtDfRm4mddYbV8gsI-5QmFchQi?usp=sharing>). Зокрема, Гавриш І. В. отримала сертифікат підвищення кваліфікації Ewaluacja koscikszalcenia w szkolnictwie wyzszym Unii Europejskiej – Polskim doswiadczenie, Доценко С.О. пройшла міжнародне підвищення кваліфікації «Онлайн навчання ... на прикладі платформи MOODLE». Юр`єва К.А. взяла участь у онлайн-семінарах «Інформаційні інструменти Clarivate Analytics ...» від Web of Science. Інформація, представлена в таблиці 2 самоаналізу щодо стажування та підвищення кваліфікації, документально підтверджена. Аспірантка Ячина бере участь у впровадженні спецкурсу «Культура добросусідства» в рамках проекту, який підтримується Міжнародним фондом «Відродження». Міжнародні стажування аспірантів, підтверджені сертифікатами (<https://drive.google.com/folderview?id=1zeSmF99jLYzj3V75zDi8xaGs1tQq5343>): Курницька Н., Григораш О., Телегіна А.–Польща, Ільїна Д.–Фінляндія. Список здобувачів, які взяли участь у міжнародному стажуванні та відповідні документи представлено на сайті ЗВО (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/akademichna-mobilnist>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

В процесі реалізації ОНП діють чіткі і зрозумілі для здобувачів вищої освіти критерії оцінювання. Аспіранти поінформовані про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання (Необхідна інформація представлена на сайті університету). Найвже поєднання навчання і досліджень: залучення до наукової роботи аспірантів, участь здобувачів у конференціях. Позитивним є те, що НПП оновлюють робочі програми навчальних дисциплін, осучаснюються навчально-методичні матеріали на основі досягнень галузі. Модернізовані ОК освітньо-наукової програми відбувається в установленому порядку. Підтверджено факт вільного доступу до журналів, що індексуються в Scopus та Web of Science. Колектив працює над запровадженням практики викладання дисциплін англійською мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано вивчити питання про можливість покращення організації дистанційного навчання з використанням платформ та сервісів, які передбачають можливість проведення занять, консультацій у синхронному режимі. Під час роботи ЕГ не отримала інформації, яка б підтвердила факт забезпечення контролю за реалізацією освітнього процесу у системі Moodle, яку використовує ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Проведений аналіз документів, результати зустрічей з учасниками освітнього процесу засвідчують, що на ОНП віддають перевагу прогресивним формам і методам навчання, які дозволяють реалізувати визначені завдання; здобувачі вищої освіти поінформовані щодо організації та змісту освітнього процесу; під час реалізації ОНП елементи дослідження впроваджуються в освітній процес; систематично оновлюється зміст освіти (ОК); ОНП зорієнтована на стратегією інтернаціоналізації. Інформація по критерію 4, наведена в звіті про самоаналіз, в цілому викладена коректно. Посилання на наведені документи підтверджені. Однак, не підтверджена інформація щодо механізму контролю за реалізацією освітнього процесу в режимі дистанційного навчання. В цілому прослідковується відповідність ОНП Критерію 4. Зазначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Питання про форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання на ОНП регулюються положенням про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди (П. 6.7) (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Org_osv_pr_zd_3riv.pdf),

терміни визначено графіком освітнього процесу (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_navch/GOP_20_21_PhD.pdf); детальна інформація представлена у робочих програмах та силабусах (<https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/pochatkove/факультет/структурні-підрозділи/кафедра-початкової-і-професійної-освіти/аспірантура?authuser=0>). Питання визнання результатів неформальної освіти регулюються відповідним положенням (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20poroyadok%20ovysnanya%20resultativ%20navchannya.pdf). Положення про внутрішню систему забезпечення якості також містить ряд вимог щодо процедури оцінювання здобувачів вищої освіти (П.5) (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_%20Vnytrishnogo%20zabespech.pdf). На основі аналізу вищеперахованих документів з'ясовано, що контрольні заходи передбачають поточний, підсумковий і семестровий контроль. Поточний контроль здійснюється викладачами за всіма видами аудиторних занять. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою, і в терміни, установлені робочим навчальним планом або індивідуальним планом аспіранта. Засвоєння матеріалу по кожній дисципліні, яка закінчується складанням заліку, оцінюється в 100 балів (як сума балів, накопичена за семестр, навчальний рік). До цієї категорії належить також науково-викладацька практика (оцінювання у 100 балів). Засвоєння матеріалу з дисциплін, які закінчуються іспитом, оцінюється в 60 балів за поточну успішність та 40 балів за іспит. Сума балів цих складових становить підсумкову оцінку за дисципліну. В університеті положенням про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди (П. 6.8) визначено порядок проведення апеляції результатів семестрового підсумкового контролю. Під час проведення зустрічей із здобувачами вищої освіти та завідувачем кафедри Ушмаровою В.В. було з'ясовано, що двічі на рік аспіранти звітують на засіданнях кафедри про результати освітньої та наукової діяльності. Відповідають на запитання та отримують рекомендації та поради від науковців. Під час зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що вони дізнаються про форми і методи оцінювання з робочих програм, силабусів та на перших заняттях. На підставі аналізу документів, анкетувань (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Anketa/Rezultatu_k_12_ankete21.pdf), результатів зустрічей з учасниками освітнього процесу експертна група встановила, що критерії оцінювання є чіткими, валідними й зрозумілими, що дозволяють встановити досягнення здобувачів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У зв'язку з тим, що стандарт вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта» для третього (освітньо-наукового) рівня відсутній форми атестації здобувачів вищої освіти ОНП регулюються діючим в університеті положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії ХНПУ імені Г.С.Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro-pidgotovky_doktora_filosofii.pdf), положенням про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Org_osv_pr_zd_3riv.pdf). У згаданих документах визначено, що за весь термін навчання аспірант два рази на рік (посеместрово) звітує про виконання індивідуального плану на засіданні випускової кафедри і щорічно атестується, додаючи письмовий звіт (який зберігається на випусковій кафедрі). Позитивна оцінка звіту аспіранта є підставою для переведення його на наступний рік навчання, яке вводиться в дію наказом ректора університету. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником. Попередній розгляд дисертації (попередня експертиза) здійснюється на засіданні кафедри, на якій вона виконувалася, або в разі потреби – на розширеному засіданні цієї ж кафедри із залученням фахівців (за профілем виконаної дисертації) із інших кафедр університету, інших закладів вищої освіти чи наукових установ. Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Перевірка комісією вищеперахованих процедур на рівні витягів з протоколів кафедри (<https://drive.google.com/drive/folders/1HppkVbPN06tkXym1fSfdpnXg3df2Rl7?usp=sharing>), результати зустрічей із науково-педагогічними працівниками (Щебликіна Т. А., Юр'єва К. А., Гавриш І. В., Доценко С. О., Гриньова В. М., Ткаченко Л. П., Якушко Н. М., Зеленська Л. Д., Жерновникова О. А.), завідувачем кафедри Ушмаровою В.В. та здобувачами вищої освіти (Кваша А., Сімакова С., Козін С., Свиридова Т., Завгородня К., Рогожина О., Ільїна Д., Чаус Д., Варава І.) підтвердили зазначені факти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів в університеті регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів третього ...» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Org_osv_pr_zd_3riv.pdf), «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії ...» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro-pidgotovky_doktora_filosofii.pdf), де представлений чіткий алгоритм проведення контрольних заходів. Оцінювання студентів здійснюється у відповідності до вимог, викладених у затверджених робочих програмах дисциплін

(<https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/pochatkove/факультет/структурні-підрозділи/кафедра-початкової-і-професійної-освіти/аспірантура?authuser=0>) (Вкладка «Освітні компоненти ОНП»). Відповідно до П. 6.7 «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня ...», аспірант має право навчатися за індивідуальним графіком. Здобувачі, які отримали в ході екзаменаційної сесії незадовільні оцінки, мають право на ліквідацію академічних заборгованостей. П. 6.8 згаданого положення регламентує порядок проведення апеляції результатів семестрового підсумкового контролю. Для перевірки дієвості процедури проведення контрольних заходів в університеті на практиці експертною групою було проведено зустрічі із здобувачами вищої освіти (Кваша А., Сімакова С., Козін С., Свиридова Т., Завгородня К., Рогожина О., Ільїна Д., Чаус Д., Варава І.), під час яких аспіранти повідомили, що їх систематично інформують НПП, гарант ОНП про всі процедурні питання, які пов'язані з контрольними заходами. Зокрема, здобувачі продемонстрували обізнаність з П. 6.8.2 положення про організацію освітнього процесу, де зазначено, що «у випадку, якщо Здобувач не погоджується з результатом підсумкового оцінювання, який отримав під час семестрової підсумкової атестації, він має право в день оголошення результатів підсумкового оцінювання звернутися до завідувача відділом аспірантури і докторантури з відповідною апеляційною заявою». Водночас, здобувачі зазначили, що таких випадків на даній ОНП не було. На зустрічах із здобувачами також було зазначено, що про терміни проведення контрольних заходів вони можуть дізнатися за допомогою графіку освітнього процесу, що є доступним на сайті університету (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_navch/GOP_20_21_PhD.pdf).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику щодо рівня сформованості культури академічної доброчесності у здобувачів та НПП визначено у кодексі академічної доброчесності ХНПУ (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf). Колектив університету активно популяризує принципи академічної доброчесності. Функціонування системи забезпечення академічної доброчесності забезпечують: група сприяння академічній доброчесності, комісія з академічної доброчесності та відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Nauka/Zabezpechennia_acad_dobrochesnosti.pdf). Зокрема до завдань групи сприяння академічній доброчесності належать: координація дотримання академічної доброчесності; розробка і вдосконалення нормативної та інформаційної бази ..., механізмів запобігання, виявлення та процедуру розгляду випадків порушення академічної доброчесності; популяризація дотримання академічної доброчесності серед здобувачів та працівників; залучення стейкхолдерів до популяризації академічної доброчесності (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/grupa-spruyannya-akademichniy-dobrochesnosti>). На сайті університету представлена інформація про заходи щодо популяризації академічної доброчесності здобувачів. Зокрема, заслуговує на увагу вкладка «Корисні посилання», де можна отримати інформацію про рекомендації МОН щодо перевірки на плагіат, онлайн курс "Академічна доброчесність", та ін. (<http://hnpu.edu.ua/uk/akademichna-dobrochesnist-reputaciya>). В закладі проводиться конкурс есе серед здобувачів вищої освіти "Моя академічна доброчесність" (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Moya_akadem_dobrochesnist.pdf). Представники здобувачів вищої освіти (Башкір О. та Божко О.) підтвердили факт участі у згаданому конкурсі. Окрім того, під час огляду матеріальної бази працівниками університету було продемонстровано інформаційні стенди з популяризації дотримання академічної доброчесності. Здобувачам пропонується підписати декларацію про дотримання академічної доброчесності в ХНПУ (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Rada_molod_vchen/deklaraziya%20opro%20odotrymannya%20akademichnoyi%20dobrochesnosti.pdf). На зустрічах із академічним і адмін. персоналом, здобувачами з'ясовано, що переважна більшість учасників освітнього процесу підписала згадану декларацію. На основі результатів моніторингу та спілкування з фокус-групами, ЕГ дійшла висновку щодо свідомого ставлення здобувачів, НПП, групи забезпечення ОНП до дотримання й популяризації принципів академічної доброчесності. Всі учасники зустрічей, продемонстрували готовність критично і реалістично застосовувати прийняті положення та кодекси академічної доброчесності, а також обізнаність щодо змісту відповідних законодавчих документів, матеріалів про культуру академічного письма, а також вимог до оформлення наукових публікацій на засадах академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ХНПУ дотримується політики формування академічної доброчесності здобувачів, зокрема через добровільне підписання кодексу академічної доброчесності. Форми контролю та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими та дозволяють встановити досягнення здобувачами результатів навчання. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають: «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» (Постанова Кабінету міністрів № 261 від 23 березня 2016 року.). Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, вони доступні для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури оскарження результатів та повторного проходження заходів, послідовно дотримуються під час реалізації ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на об'єктивність форма контролю досягнень здобувачів та заходи по формуванню культури академічної доброчесності в ХНПУ, ЕГ вважає взірцевою політику дотримання академічної доброчесності. Тому експертна група вважає, ОНП 015 «Професійна освіта» у контексті Критерію 5 повністю відповідає вимогам за всіма чотирма підкритеріями. При цьому слабкі сторони та недоліки, не виявлені, що дає змогу оцінити відповідність критерію 5 на рівні А.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До реалізації ОНП залучені досвідчені викладачі: 7 докторів наук, професорів та 1 кандидат наук, доцент. Всі згадані НПП працюють за основним місцем роботи. Мінімальний стаж роботи згаданих НПП – 15 років, максимальний – 38. Про академічну та професійну кваліфікацію професорсько-викладацького складу, їх відповідність дисциплінам, які вони викладають дозволяють стверджувати результати проведеного експертною групою аналізу таблиці 2 “Зведена інформація про викладачів ОП”, опрацювання акредитаційних матеріалів, звіту самооцінювання, зустрічей з представниками НПП. Наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, атестати про вчене звання підтверджують їх відповідність спеціальності 015 “Професійна освіта”, а також конкретним компонентам цієї спеціальності. Зокрема, ОК1 «Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів» викладає Радіонова Н.В., доктор філософських наук, професор кафедри філософії, ОК2 «Академічно та професійно-орієнтоване спілкування англійською мовою» – Щєбликіна Т.А., доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор кафедри англійської мови, кваліфікація – філолог, вчитель англійської мови, ОК7 «Цифрові інструменти в проєктній діяльності» – Доценко С.О., доктор педагогічних наук, професор кафедри інформаційних технологій, кваліфікація – учитель математики та основ інформатики; дисципліни циклу професійної підготовки за ОНП (ОК3, 4, 5) забезпечують доктори педагогічних наук за спеціальністю «теорія і методика професійної освіти» (Гавриш І.В., Ушмарова В.В., Юр’єва К.А.). Про високий рівень НПП свідчать результати опитування аспірантів щодо оцінювання освітнього процесу ([http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Rezultaty_ankety_No_1_015_Profesiina_osvita_«Otsiniuvannia_yakosti_osvitnoho_protsestu_zdobuvachamy_tretoho_\(osvitno-naukovoho\)_rivnia_vyshchoi_osvity».pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Rezultaty_ankety_No_1_015_Profesiina_osvita_«Otsiniuvannia_yakosti_osvitnoho_protsestu_zdobuvachamy_tretoho_(osvitno-naukovoho)_rivnia_vyshchoi_osvity».pdf)). Аналіз наукових публікацій науково-педагогічних працівників у наукометричних базах, фахових виданнях, участь у конференціях, керівництво науково-дослідною роботою аспірантів засвідчив їх відповідність змісту тих компонент, які вони забезпечують на ОНП. В ХНПУ діє положення про систему стимулювання науково-педагогічних і інших категорій працівників (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_pro_sustemy_stumylyuvannya.pdf). Підвищення рівня професійної майстерності викладачів регулярно здійснюється шляхом підвищення кваліфікації та стажування. Порядок таких процедур регулюється відповідним положенням (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/stazhyvanya.pdf). Умови конкурсного відбору викладачів визначені в «Положення про конкурсний відбір та призначення на посади НПП ХНПУ» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Konkurs_na_posady.pdf).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів, зокрема які викладають на ОНП, відбувається відповідно до «Положення про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Konkurs_na_posady.pdf). Оголошення про проведення конкурсу, строки й умови його проведення розміщуються на спеціалізованих веб-ресурсах із метою забезпечення найбільш широкого доступу зацікавлених осіб до цієї інформації. Для організації конкурсу на

заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників університету та розгляду кандидатур на вакантні посади наказом ректора створюється конкурсна комісія в день оголошення конкурсу. Головними завданнями конкурсної комісії є перевірка відповідності поданих претендентами документів вимогам, установленим до науково-педагогічних працівників. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента на посаду завідувача кафедри, професора кафедра може запропонувати йому попередньо прочитати відкриту лекцію, провести практичне заняття в присутності науково-педагогічних працівників кафедри. За результатами обговорення кандидатур претендентів на вакантні посади завідувача кафедри, професора кафедра приймає рішення про рекомендацію або не рекомендацію їх до обрання Вченою радою університету таємним голосуванням. Вчена рада факультету обирає за конкурсом на вакантні посади асистентів, викладачів, старших викладачів, доцентів таємним голосуванням. Під час спілкування з представником відділу кадрів (Горькова Н. О.) було з'ясовано, що всі викладачі на ОНП працюють за контрактом переважно з 5-річним терміном. Науково-педагогічні працівники під час зустрічі підтвердили вищезазначене та засвідчили факт прозорого процесу конкурсного відбору. Процедура призначення на посаду декана факультету, директора інституту університету визначається окремим положенням (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro_poryadok_prysnacheniya_na_posady_dekana.pdf). Процедура призначення декана факультету, директора інституту університету складається з таких етапів: визначення ректором місця, дати та часу проведення зборів трудового колективу факультету, інституту; проведення зборів трудового колективу факультету, інституту; призначення на посаду декана факультету, директора інституту університету та укладання з ним контракту. Кандидатура на посаду декана факультету, директора інституту університету подається ректором університету для розгляду на зборах трудового колективу факультету, інституту.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В університеті діє положення про стейкхолдерів ОП (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/polozheniya%20pro%20STEYKHOLDERIV.pdf>). Відповідно до зазначеного документу, стейкхолдери в ОП ХНПУ: забезпечують можливості їх реалізації, формулюють та уточнюють вимоги до освітніх програм та їх реалізації, проєктують вимоги до випускників, створюють умови для реалізації вимог, ураховують освітні ризики і сприяють їх подоланню, надають зворотній зв'язок... Інформація про співпрацю зі стейкхолдерами представлена на сайті (<https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/pochatkove/факультет/співпраця-зі-стейкхолдерами?authuser=0>) Заклад представив угоду з роботодавцями (<https://drive.google.com/drive/folders/1-JQGZrI9wFE7UX-N2OSYnm3Vc1MrXz4h?usp=sharing>). Було проведено анкетування «Оцінювання співпраці з роботодавцями» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Robotodavci_015_Profesiuna_osvita.pdf). 100 % роботодавців, які взяли участь в опитуванні, зазначили, що рівень підготовки фахівців за освітньо-науковою програмою відповідає сучасним вимогам діяльності закладу освіти. Аналогічний результат має анкета «Якість підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти в оцінках стейкхолдерів» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Anketa/Rezultatu_k_10_ankete21.pdf). За інформацією НПП для вивчення думки роботодавців активно використовується анкета щодо вивчення думки керівників закладів освіти та керівників їх структурних підрозділів щодо якості вищої освіти випускників ХНПУ (https://docs.google.com/forms/d/1v75akLKbhJUeyUPe1mBYZzpNPPUDalWEOaEcuklfYjg/viewform?edit_requested=true). До складу проєктної групи, яка працювала над ОНП, в якості представника від роботодавців було залучено Резван О. О. – д.п.н, проф., зав. кафедри ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. Серед партнерів, які залучаються до роботи зі змісту та якості освіти, зовнішнього рецензування ОНП – К-ПНУ, Бердянський ДПУ, КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, ХНУ ім. Каразіна, ДДПУ, Національний фармацевтичний університет, УПА та ін. Для підвищення ефективності діяльності університету з метою формування і функціонування системи управління персоналом та з метою реалізації кадрової політики, відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету та асоціація випускників ХНПУ проводять дослідження щодо доцільності або недоцільності академічного інбридингу (прийняття на роботу випускників університету) (https://docs.google.com/forms/d/1_FZh2yL_qZCK1eijgMkh6cbRVuvXTaGqjdcf5ZIVMLI/viewform?gxids=7628&edit_requested=true). Під час зустрічі з стейкхолдерами факт участі в реалізації ОНП підтвердили роботодавці: Луначек В. Е. (д.п.н., проф., УПА); Перетяга Л. Є. (д.п.н., проф., ХНПУ).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час зустрічей із роботодавцями та здобувачами вищої освіти було підтверджено факт проведення гостьової лекції про охорону авторських прав на інтелектуальні напрацювання доктора педагогічних наук, професора Луначека В. Е., завідувача кафедри креативної педагогіки та інтелектуальної власності Української інженерно-педагогічної академії (у межах викладання дисципліни «Публікаційна активність і наукометрія» на ОНП Професійна освіта). Лектором були підкреслені переваги наявності авторських свідоцтв і патентів для успішного захисту дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії (https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=140413321489632&id=100065628930920). Гарант ОНП поінформувала про гостьову лекцію професора Войшича Зієгена «Проблема мілітаризації дитинства» (Гданьський університет, Республіка Польща), онлайн-лекцію «Застосування методів математичної статистики в наукових дослідженнях сфери спорту» (проф. Ж.Л. Козіна, ф-т ФВ і спорту), лекцію д-ра Войцеха Сеґена та ряд інших заходів, до яких залучались професіонали-практики(<https://drive.google.com/file/d/1NtVMfCvR2UoC-r1Chi867cJ5IFLkaUqg/view?usp=sharing>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Можливості та вимоги до професійного розвитку НПП регламентуються в університеті “Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди” (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/stazhyvanya.pdf). Система стимулювання та якісної та ефективної роботи НПП реалізується у відповідності до положення (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_pro_sustemy_stumylyuvannya.pdf). В університеті запроваджено рейтингову систему оцінки результатів діяльності кафедр. Порядок розрахунку рейтингів представлено в положенні (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20ovusnachenya%20reytynghy%20kafedr.pdf). В ЗВО функціонує науково-методичний тренінговий центр соціального і професійного розвитку людини, який займається реалізацією концепції освіти та розвитку особистості «life-long learning» шляхом ініціації, розробки, організації та проведення актуальних курсів, конференцій, програм, тренінгів, семінарів, круглих столів тощо, впровадженням інноваційних форм здійснення навчального процесу; організацією та проведенням майстер-класів, профорієнтаційних заходів, виїзних зустрічей тощо спрямованих на залучення уваги цільової аудиторії; встановленням партнерських відносин з державними, міжнародними та громадськими організаціями з метою створення та реалізації спільних проектів в освітній сфері; розробкою концепцій наукових та соціальних проектів, що реалізуються через бюджетні та грантові фонди (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukovo-metodychnyy-treningovyy-centr-socialnogo-ta-profesiynogo-rozvytku-lyudyny>). До складу науково-методичного тренінгового центру соціального і професійного розвитку людини входять науково-методичні лабораторії, що функціонують на громадських засадах: Науково-методична лабораторія з вивчення проблем освіти дорослих; Науково-методична лабораторія з охорони, розвитку та вдосконалення голосу представників голосомовних професій. На сайті ЗВО представлена інформація про стажування, конференції, гранти та проекти (<http://hnpu.edu.ua/uk/informaciya-pro-stazhuvannya>) а також договори з закладами вищої освіти України про проходження стажування (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_asp_doktor/dog_zvo.pdf). Заклад надає матеріали, які засвідчують факти підвищення кваліфікації та стажування НПП (<https://drive.google.com/drive/folders/19QncjVGDjzKEhFmbpkTeumm-S77-dm9?usp=sharing>) Проведений моніторинг документів щодо підвищення кваліфікації НПП, документів про стимулювання ЗВО розвитку викладацької майстерності, внесення змін до змістового наповнення ОК, результати зустрічей із учасниками освітнього процесу, анкетувань щодо якості ОП підтверджують факт відповідності діючої системи професійного розвитку потребам та інтересам викладачів ОНП, а також те, як вона впливає на реальне підвищення якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Механізми мотивації якісної роботи працівників є невід’ємною частиною колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Profkom/kol_dog_16_20.pdf). Стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентується також статутом Університету (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf), стратегією розвитку ХНПУ на 2021 - 2025 рр (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Strategiya.pdf), положенням про систему стимулювання якісної і ефективної роботи НПП і інших категорій працівників (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_pro_sustemy_stumylyuvannya.pdf). За результатами опрацювання університетської документації з’ясовано, що заохочення та нагороди отримують НПП за визначні особисті досягнення у галузі освіти, за багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та наукових кадрів, плідну науково-педагогічну діяльність, упровадження сучасних методів навчання і виховання молоді, а також за вагомий внесок у розвиток університету, інші види діяльності, що сприяють зміцненню його авторитету. Встановлено такі форми морального стимулювання: подяка, грамота, почесна грамота, почесна відзнака, медаль Г.С. Сковороди, представлення до присвоєння почесних звань та державних нагород. Порядок використання зазначених нагород та заохочень регулюється окремими положеннями. З метою покращення якості роботи проводяться щорічні конкурси і номінації: «Людина року»; «Краща кафедра за загальним рейтингом»; «Краща кафедра з науково-дослідної роботи»; «Краща кафедра з профорієнтаційної роботи»; «Краща кафедра з профорієнтаційної роботи»; «Кращий викладач очима студентів»; «Міжнародна наукова активність»; «Інноваційний прорив року»; «Науковець року»; «Молодий науковець року»; «Взірець професійної майстерності»; «Громадський діяч»; «Тренер року»; «За відданість професії» інші конкурси і номінації (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_pro_sustemy_stumylyuvannya.pdf). Про те, що стимулювання розвитку викладацької майстерності, преміювання НПП за досягнення у освітньому процесі реально функціонує, під час зустрічей поінформували представники керівництва ЗВО та академічного персоналу. Зокрема, гарант ОНП Ушмарова В.В. відзначена посвідченням переможця у номінації «Взірець професійної майстерності» (2018) та у номінації «Викладач очима студентів» (2019) ХНПУ. За словами НПП на зустрічах, керівництво університету систематично проводить роз’яснювальну роботу щодо усвідомлення перспектив професійної діяльності НПП, що пов’язане з їх соціальною значущістю і статусом, матеріальними умовами, соціальними умовами праці, можливостями особистісного зростання і самореалізації. Заклад надає витяги з наказів про заохочення та стимулювання НПП, відзнаки і подяки (<https://drive.google.com/drive/folders/1l9qmePtMve1MCpEVmqQp6nDBwaophUmH?usp=sharing>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП, які забезпечують реалізацію ОНП, мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації. Роботодавці тісно співпрацюють з університетом в питаннях вдосконалення ОНП: долучаються до формування її змістового наповнення. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів: функціонує система стимулювання розвитку викладацької та професійної майстерності. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими та публічними.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендовано активізувати процес залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Під час роботи ЕГ ЗВО продемонстрував лише один приклад залучення до проведення заняття у межах конкретних дисципліни за відповідною освітньою програмою «зовнішнього» професіонала. Всі інші заходи, до яких залучались професіонали-практики і про які інформував університет, заслуговують на позитивну оцінку, однак не мають прямого відношення до процесу проведення теоретичних і практичних занять відповідно до змістового наповнення робочих програм навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

В процесі реалізації ОНП задіяні висококваліфіковані, досвідчені НПП, результати роботи яких підтверджують факти впровадження актуальних та ефективних науково-методологічних новацій зорієнтованих на підготовку фахівців інноваційного типу, здатних до студентоцентрованого навчання; формування і розвиток компетентностей аспірантів через їх участь у наукових дослідженнях; забезпечення можливості творчої співпраці аспірантів та викладачів. Підтвердження зазначеної інформації ЕГ отримала опрацювавши відповідну документацію та провівши зустрічі з учасниками освітнього процесу та роботодавцями. Разом з тим, ЗВО продемонстрував лише один приклад залучення під час проведення заняття за відповідною освітньою програмою та дисципліною «зовнішнього» професіонала. В цілому прослідковується відповідність ОНП Критерію 6. Зазначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час онлайн огляду матеріально-технічної бази було підтверджено достатню забезпеченість навчальними аудиторіями, навчально-методичним забезпеченням та матеріально-технічними ресурсами <https://tinyurl.com/78ap6v27>. В ЗВО наявна бібліотека, книжковий фонд якої складає 760 тис. примірників, 6 читальних залів (328 місць), фонд рідкісних видань (1700 прим.), електронний каталог та репозитарій. Також аспіранти мають доступ до роботи з базами даних на платформах Web of Science, Scopus, що було продемонстровано директором наукової бібліотеки Коробкіною Оленою Геннадіївною під час огляду матеріально-технічної бази. Для забезпечення комфортності вивчення ОК в період дистанційного навчання здобувачі мають змогу користуватись освітніми ресурсами на платформі Moodle (логін - oyezhoва70@gmail.com, пароль Нпру1234). Процес життєдіяльності, соціальні потреби забезпечуються наявністю соціальної інфраструктури (3 гуртожитки, 2 медпункти, 6 їдалень та буфетів). Також на безоплатній основі для оздоровлення і відпочинку здобувачів діє 15 спортивних залів, стадіон, спортивні майданчики, корти, навчально-спортивний табір «Гайдари», навчальний корпус «Сокольники». Робочі програми і силабуси навчальних дисциплін розміщені на сайті кафедри (<https://tinyurl.com/47h23kup>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Для здобувачів та НПП ЗВО наявний безкоштовний доступ до інтернету бібліотеки, спортивних залів, стадіону, медичного пункту, актовї зали. У ЗВО для викладачів та здобувачів ВО наявний безкоштовний доступ до науково-метричних платформ Scopus та Web of Science. Факти підтверджені під час зустрічі зі студентами та НПП. Перевірка на плагіат кваліфікаційних робіт, яка здійснюється у ЗВО за допомогою онлайн-сервісу пошуку плагіату Unicheck, також є безоплатною http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Nauka/Unicheck_dogovir.pdf. Для задоволення потреб і інтересів здобувачів в Університеті діють: культурно-мистецький центр (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/kulturno-mystecky-centr>); Рада молодих учених (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/rada-molodyh-uchenyh>); Спілка студентів і молоді (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/spilka-studentiv-i-molodi-universytetu>); Волонтерський рух (<https://tinyurl.com/7kb7pyzy>); Спортивний клуб (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/sportyvnyu-klub>). Працює спеціально обладнана кімната для дітей здобувачів і НПП «Дитячий універ», де можна залишити дітей під час складання семі та навчання (<http://hnpu.edu.ua/uk/news/vidkryttya-specialno-obladnanoyi-kimnaty-dytyachyy-univer>). У закладі розвинена видавнича діяльність, а тому студенти мають доступ до фахових наукових видань університету <http://hnpu.edu.ua/uk/division/fahovi-naukovi-vydannya-universytetu>.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Університет має безпечне для життя і здоров'я здобувачів освіти освітнє середовище. Навчальні приміщення відповідають санітарним нормам. Безпекою освітнього середовища опікується відділ безпеки життєдіяльності <http://hnpu.edu.ua/uk/division/viddil-ohorony-praci> та експлуатаційно-технічний відділ <http://hnpu.edu.ua/uk/division/ekspluatatsiyno-tehnichny-viddil>. На прохання переглянути документи з охорони праці та безпеки життєдіяльності представники ЗВО надали потрібні документи (Наказ про призначення відповідальних осіб за протипожежний стан в університеті за 2021 р. <blob:https://office.naqa.gov.ua/43e33574-6e26-4e14-a413-f78db0c38e7b> , Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці на кафедрі початкової і професійної освіти <blob:https://office.naqa.gov.ua/e052ee9d-8bc1-43ad-81a2-57f7c4a76037> , відповідальність за стан охорони праці та пожежної безпеки на кафедрі початкової і професійної освіти відображена у посадових інструкціях завідувачки та лаборантів кафедри <blob:https://office.naqa.gov.ua/89ca2355-b867-4bd2-ae57-b6b374c8b9fc> <blob:https://office.naqa.gov.ua/7a0b6120-1856-4foe-bd5d-22e3be886481>). Здобувачі мають змогу звернутись до медичного пункту університету, який забезпечує надання невідкладної медичної допомоги. В університеті діє психологічна служба <http://hnpu.edu.ua/division/psychologichna-sluzhba>, що створює соціально-психологічні умови для розвитку особистості здобувачів. Також під час зустрічі зі студентами було підтверджено, що студенти знають про наявність телефонів довіри й скриньок звернень та обізнані з процедурами вирішення конфліктних ситуацій. Організація безпечного освітнього середовища здобувачів урегульовується Положенням про механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<https://tinyurl.com/t46u2zeu>), Положенням про запобігання і протидію дискримінації та сексуальним домаганням у ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<https://tinyurl.com/wv3ere5x>). ЗВО має свій ютуб-канал <https://www.youtube.com/channel/UCDJGxeqVlbcn26Yy7Y2gQg> , де можна побачити як цікаво проводять дозвілля здобувачі, беруть участь у різноманітних проектах, проте рекомендуємо залучати до цієї діяльності і здобувачів вищої освіти з даної ОП. У ЗВО проводиться опитування серед здобувачів освіти на ОНП щодо їхніх потреб та інтересів , що зазначено на сайті закладу <http://hnpu.edu.ua/uk/monitoring>. Виявлення потреб та інтересів здобувачів здійснюється відділом менеджменту і моніторингу <http://hnpu.edu.ua/division/viddil-menedzhmentu-i-monitoringu-jakosti-osvity>.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В Університеті працює Інститут інформатизації освіти (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/institutinformatyziyi-osvity>), який займається розробкою електронних навчальних ресурсів для дистанційного навчання, яке забезпечується науково-навчальною лабораторією розробки програмного забезпечення. Відділ аспірантури та докторантури надає необхідну інформацію щодо організації навчання (розклад занять, вимоги до документації аспіранта тощо) шляхом безпосереднього комунікування зі здобувачами та через розміщення інформації на сторінці відділу (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/viddil-aspirantury-i-doktorantury>), що було підтверджено під час онлайн-зустрічі зі здобувачами освіти, також студенти знають де можна знайти інформацію щодо конкурсів, проектів, семінарів, літніх шкіл, конференцій, зокрема на сайті Університету в розділі «Наукова та науково-технічна діяльність» (<http://nauka.hnpu.edu.ua/>). Інформаційна підтримка щодо послуг наукової бібліотеки здійснюється через офіційну сторінку <http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody>. Окрім офіційного сайту Університету, інформаційна підтримка здійснюється в через соціальну мережу Facebook (<https://tinyurl.com/59ma9hkj>). ОНП має власну сторінку у facebook «Аспіранти спеціальності 015» (<https://tinyurl.com/pr7jm8ut>). Моніторинг задоволеності здобувачів рівнем підтримки здійснюється відділом менеджменту і моніторингу діяльності університету (<https://tinyurl.com/2fvsjp3p>) та Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти (<http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>). Анкета для аспірантів знаходиться за посиланням <https://docs.google.com/forms/> За результатами оцінювання освітнього процесу 2019 р. здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Rezultaty_ankety аспірантів в більшій мірі задовольняє якість освіти, проте вони бажають, щоб ЗВО покращував співпрацю з роботодавцями та сприяв здобувачам та випускникам університету у тимчасовому та постійному працевлаштуванні. За результатами звіту про результати опитування здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі

спеціальності «015-Професійна освіта (за спеціалізаціями)» щодо оцінювання якості реалізації освітньо-наукової програми «Професійна освіта» опитування 2019-2020 н. р. [**5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.**](https://drive.google.com/file/d/scarг на відсутність освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки зі сторони ЗВО у здобувачів ВО ОП за час навчання не було.</p></div><div data-bbox=)

Для реалізації права на освіту здобувачів з особливими освітніми потребами в Університеті прийнято ряд нормативних документів (<https://tinyurl.com/y5jfphe>). В університеті діє навчально-методичний інклюзивний центр (<https://tinyurl.com/4a2azdw2>). В Університеті визначено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://hnpu.edu.ua/uk/poryadok-suprovodu-osib-z-osobovumu-osvitnimu-potrebam>). Під час візуального огляду матеріально-технічної бази ЗВО було виявлено, що кожен корпус обладнаний кнопкою виклику та пандусами на вхідних східцях, проте рекомендуємо безпосередньо в самому приміщенні позначати останні сходинки жовтими лініями. Запровадження елементів дистанційного навчання дозволяє студентам, віднесеним до категорії маломобільних груп населення, повноцінно здобувати знання та складати окремі види контрольних заходів з навчальних дисциплін. Осіб з особливими освітніми потребами серед студентів, які навчаються за даною ОП немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

З метою запобігання та протидії корупції в ЗВО розроблено та впроваджено Антикорупційну програму (<https://tinyurl.com/h3f287pw>) у межах якої визначено норми професійної етики працівників ЗВО, деталізовано перелік антикорупційних заходів, діяльність відповідної комісії. Також процедуру вирішення конфліктних ситуацій регулюють наступні документи: Положення про комісію з етики та управління конфліктами (<https://tinyurl.com/49ma5pvk>), Положення про запобігання та протидію дискримінації та сексуальним домаганням у ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<https://tinyurl.com/34c39p86>), Положення про механізми реагування на випадки боулінгу (цькування) (<https://tinyurl.com/t46u2zeu>). Для профілактики дискримінації створено Гендерний центр (<https://tinyurl.com/rwatbcy8>), науково-методичну лабораторію громадянської та міжкультурної освіти. В Університеті діє «Етичний кодекс» (<https://tinyurl.com/bshm3fer>), який визначає ключові цінності, основні принципи і стандарти етичної поведінки. На освітній програмі не виникало конфліктних ситуацій, що було підтверджено під час онлайн зустрічей зі здобувачами освіти та викладачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В ЗВО наявна потужна матеріально-технічна база для реалізації навчального процесу з даної ОП. У відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО містяться внутрішні нормативні акти. ЗВО проводить заходи попередження та підтримує політику врегулювання конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендація щодо покращення умов щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, а саме: будівництво вбиралень для людей з особливими освітніми потребами, позначення останніх сходинок жовтою лінією. Рекомендовано удосконалювати форму дистанційної роботи, зокрема посилити базу для навчання на платформі Moodle.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Здобувачі ВО та викладачі мають комфортне освітнє середовище, яке задовольняє їх потреби та відповідає особливостям даного критерію. Виявлені недоліки не суттєві і в подальшому ЗВО буде працювати над їх усуненням а саме: підведення підсумків анкетувань та їх публікація на сайті ЗВО та удосконалення форми дистанційної роботи, зокрема посилення бази для навчання на платформі Moodle. Загалом рівень відповідності відповідає критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ХНПУ імені Г. С. Сковороди регулюються документами: «Положення про освітню програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_osv_programu.pdf); «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_%20Vnytrishnogo%20zabespech.pdf).

Освітньо-наукові програми затверджуються рішенням Вченої ради (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro_vchenu_radu.pdf). Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік деканатом факультету, разом із випусковою кафедрою складається робочий навчальний план за кожною ОП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для ОП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів вищої освіти). Перегляд ОП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Експертна група під час проведення зустрічей із стейкхолдерами освітнього процесу переконалась у дотриманні визначених процедур розроблення, перегляду, оновлення та реалізації ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі зі здобувачами ВО студенти підтвердили, що їх увага та позиція щодо перегляду ОП береться до уваги. Згідно Положення про освітню програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди, перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється щорічно у формах оновлення або модернізації. ОНП «Професійна освіта» щорічно обговорюється на засіданнях проектної групи, здійснюється аналіз переліку і змісту освітніх компонентів щодо їх ефективності у досягненні мети ОНП та програмних результатів навчання, результатів анкетування здобувачів щодо їх задоволеності змістом ОНП, методами і формами навчання і контролю тощо. До ОНП «Професійна освіта», за результатами останнього перегляду, було внесено низку змін, зокрема 2018–2019 роках змін у змісті ОНП зазнали як обов'язкові так і вибіркові освітні компоненти, зокрема, у 2018 році була уведена навчальна дисципліна «Методи математичної статистики у педагогічних експериментальних дослідженнях», дисципліна «Рефлексія особистісно-професійного розвитку» перенесена до циклу дисциплін вільного вибору. Суттєвих змін ОНП «Професійна освіта» зазнала у 2020 р.: уведено навчальні дисципліни «Публікаційна активність і наукометрія», «Цифрові інструменти в проектній діяльності» з метою формування у здобувачів універсальних навичок дослідника; удосконалено перелік освітніх компонентів циклу загальнонаукової, гуманітарної та мовної підготовки; збільшено кількість кредитів на науково-викладацьку практику, розширено перелік дисциплін вільного вибору та ін. Відділом менеджменту і моніторингу діяльності університету, відділом аспірантури і докторантури здійснюється всебічне вивчення процедур забезпечення якості ОНП через анкетування у межах організації процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх програм «Якість підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти в оцінках стейкхолдерів», «Практика очима аспірантів», «Рівень організації освітнього процесу», «Відповідність ОНП сучасним потребам освітнього процесу» та ін. (<http://hnpu.edu.ua/uk/monitoring>). Результати анкетування обговорюються на засіданнях проектної групи, пропозиції здобувачів ураховуються при перегляді ОНП. Так, з урахуванням побажання здобувачів щодо інформування про сучасні можливості професійного розвитку викладачів, до переліку вибіркових дисциплін запропоновано дисципліну «Траєкторії особистісно-професійного розвитку викладача ЗВО». Під час зустрічі зі здобувачами освіти, аспіранти запевняли, що зміст ОП їх влаштовує і на даний момент вони не хотіли б нічого змінювати.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Кафедра початкової і професійної освіти має міцні зв'язки із ХНУ імені В. Н. Каразіна, КВНЗ «ХАНО», НАНГУ, НФУ, УІПА, БДПУ, ДВНЗ ДДПУ та ін. Роботодавці беруть участь у перегляді ОНП шляхом обговорення відповідних питань на конференціях, семінарах, зустрічах з колективом кафедри. Також пропозиції отримуються шляхом анкетування «Оцінювання співпраці з роботодавцями» (<http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>). У засіданнях проектної групи беруть участь представники роботодавців (професори О. Резван–ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, В. Луначек–УІПА, Г. Дегтярьова–КВНЗ «ХАНО», Л. Перетяга–ХНПУ імені Г.С. Сковороди). Представник роботодавців входить до складу проектної групи ОНП. Пропозиції роботодавців розглядаються на засіданнях проектних груп, Вчених рад університету та факультету й у разі їх схвалення впроваджуються до змісту ОНП. Проте під час зустрічі з

роботодавцями однозначної відповіді щодо залучення до обговорення ОП в межах кафедри не було. Рекомендуємо покращити зв'язок з роботодавцями та активно залучати їх до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнерів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збирання, врахування та поширення серед здобувачів інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників освітньої програми проводиться Асоціацією випускників ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/asociaciya-vypusknykiv>), яка працює з 2020 року. На зустрічі були присутні дві випускниці, які чули про цю асоціацію, але на жаль не входили до її складу, тому рекомендуємо привернути увагу та залучати випускників до даної асоціації. Здобувачі, які навчаються на ОНП «Професійна освіта» за вечірньою і заочною формами навчання, працюють на первинних посадах у своїх закладах освіти: Д. Чаус, А. Кваша – ХНПУ імені Г. С. Сковороди; К. Ковінько, Н. Курницька, О. Кучерова – ХНУ імені В. Н. Каразіна; І. Варава – ХНУМГ імені О. М. Бекетова; О. Колісник, О. Рогожина – КВНЗ «ХАНО»; А. Телегіна – Харківський обласний медичний коледж, Р. Любич, Р. Трішун – НАНГУ. 7/У 2020 році успішно захистила дисертацію і отримала ступінь доктора філософії з освіти здобувачка ОНП Професійна освіта К. Лебедева (заочна форма), викладачка Харківського національного університету радіоелектроніки. В підсумку зустрічі з випускниками ЗВО можна сказати, що аспіранти з теплом згадують про навчання в закладі та вдячні викладачам за отримані знання.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На сайті закладу розміщене Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у ХНПУ імені Г. С. Сковороди» <https://tinyurl.com/67hbc474>. З 2016 по 2020 рр. здійснювалися процедури внутрішнього забезпечення якості: проведення внутрішніх аудитів ОНП, надання рекомендацій центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти, обговорення звіту самоаналізу ОНП на Виконавчій раді. На початковому етапі реалізації ОНП був обмежений вибір можливостей для академічної мобільності (розширено програми внутрішньої та міжнародної академічної мобільності (<https://tinyurl.com/2v6skwvp>); формальний підхід до індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів (вдосконалено процедуру вільного вибору дисциплін, здійснено перехід на широкий вибір <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom>); відсутність відкритого доступу до Міжнародних наукометричних баз даних (створено інформаційну сторінку <https://tinyurl.com/azba9av5>); рекомендовано посилити інформаційну підтримку здобувачів (створено науково-освітній канал https://t.me/KhNPU_Science, вдосконалено сайт кафедри, створено сторінку у Facebook, групу в Telegram, віртуальні інтерактивні дошки Padlet (<https://padlet.com/yuryevaka/z55vour8arjyqj8>)).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП «Професійна освіта» проходить первинну акредитацію, тому зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, відсутні. Впродовж 2019-2020 н.р. в ЗВО відбулось 14 акредитаційних експертиз ОП першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти. Заклад враховує рекомендації при попередніх акредитаціях всіх ОП і тому відповідно до зазначених рекомендацій виконано наступне: 1. Розроблено та затверджено низку нормативних документів (<http://hnpu.edu.ua/uk/normatyvna-dokumentaciya-universytetu>, <http://hnpu.edu.ua/uk/division/normatyvni-dokumenty-viddilul-aspirantury-i-doktorantury>): визначено Політику Університету у сфері якості освіти, Етичний кодекс, Кодекс академічної доброчесності ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Положення про комісію з питань академічної доброчесності, Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів ХНПУ імені Г. С. Сковороди отриманих у неформальній освіті, Положення про вивчення навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачами ХНПУ імені Г. С. Сковороди (у новій редакції), Положення про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Порядок проведення моніторингових досліджень у ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Стратегія інтернаціоналізації ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Положення про грантову та проектну діяльність, реалізацію програм національної та міжнародної співпраці, управління коштами грантів ХНПУ імені Г.С. Сковороди та ін. 2. Розроблено і впроваджено центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти on-line анкетування здобувачів і стейкхолдерів (<http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>) 3. На сайті центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти оприлюднено презентації до переліку дисциплін вільного вибору здобувачів <https://tinyurl.com/6b67m7xs> 4. Удосконалено процедуру обрання дисциплін вільного вибору здобувачів за допомогою Google форм <https://tinyurl.com/2khzyxf5>. Проведено серію теоретичних семінарів «Акредитація PhD-програм» (<https://tinyurl.com/dwcka3zf>, <https://tinyurl.com/3kvfu3ze>, <https://tinyurl.com/mn6fpztz>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Процедура внутрішнього забезпечення якості освіти здійснюється відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_%20Vnytrishnogo%20zabespech.pdf). Для здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти залучені такі структурні підрозділи: інститути; факультети; кафедри; навчальний відділ, відділ аспірантури і докторантури; Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти; Рада молодих учених; координаційна рада громадських організацій; спілка студентів і молоді; Наглядова рада; Вчена рада, Наукова рада. Нормативні документи сектору моніторингу якості освіти розміщено на офіційному сайті ЗВО (<http://hnpu.edu.ua/uk/monitoring>). Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП наступним чином: I рівень здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти – здобувачі та їх ініціативні групи. II рівень – безпосередньої реалізації ОП, поточного моніторингу: кафедри, гаранті програм, викладачі, ініціативні групи здобувачів за програмою, конкретні роботодавці. II рівень – впровадження та адміністрування ОП, моніторингу програм і потреб галузевого ринку праці: підрозділи, які здійснюють освітню діяльність (інститути, факультети), органи студентського самоврядування, галузеві ради роботодавців. IV рівень – рівень розроблення, експертизи, апробації, моніторингу академічної політики, університетських рішень, документів, процедур, проєктів (відділ аспірантури і докторантури; відділ профорієнтації і роботи з випускниками; Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти). V рівень – прийняття загальноуніверситетських рішень щодо стратегії і політики забезпечення якості, затвердження нормативних актів, програм дій і заходів, затвердження та закриття ОП: Наглядова Рада, Ректор, Вчена рада.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Залучення НПП, студентів, студентського самоврядування, роботодавців до процесу моніторингу та перегляду освітньої програми. У ЗВО наявний «Сектор моніторингу якості освіти», який координує заходи з внутрішнього забезпечення якості освіти. Обґрунтовані рекомендації та зауваження усіх заінтересованих осіб враховуються в процесі перегляду й оновлення ОП. У ЗВО проводяться анкетування здобувачів ВО, випускників, роботодавців щодо проєкту ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано посилити співпрацю з роботодавцями щодо перегляду ОП та моніторингу якості освіти. Оновлювати результати опитувань роботодавців з метою врахування їх пропозицій щодо покращення ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП, а їх позиція береться до уваги. Створена Асоціація випускників, яка тільки набирає своїх обертів і також має позитивний вплив на покращення внутрішнього забезпечення якості освіти. Виявлені недоліки, щодо залучення роботодавців до регулярного опитування є несуттєвими і будуть покращені в майбутньому. Система внутрішнього забезпечення якості в цілому спрямована на покращення якості освітньої програми та відповідає критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Дані внутрішні нормативно-правові акти є доступними на сайті ЗВО, зокрема Статут ХНПУ імені Г. С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf), Положення про

підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro-pidgotovky_doktora_filosofii.pdf), Положення про наукового керівника здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ХНПУ імені Г. С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20naykovogo%20kerivnuka%20zdozvachya%20tretogo%20rivnya.pdf), колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом ХНПУ імені Г. С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Profkom/kol_dog_16_20.pdf).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проекти ОП опубліковані на сайті закладу <http://smc.hnpu.edu.ua/node/45>. З метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів) на сайті університету розміщено активне посилання «Зворотній зв'язок» <http://hnpu.edu.ua/uk/contact>. Університетом створено сторінку у Facebook (<https://www.facebook.com/groups/1029347057130340/>), телефони та електронні адреси адміністрації університету оприлюднені на сайті університету <http://hnpu.edu.ua/uk/contacts>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітньо-професійна програма та її компоненти оприлюднені у відкритому доступі в мережі Інтернет (<http://smc.hnpu.edu.ua/node/44>). ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства, що було підтверджено студентами та аспірантами. В процесі зустрічі зі здобувачами освіти, було помітно, що вони орієнтуються в навігації сайту закладу і знають де знайти потрібну інформацію. Силабуси і робочі програми навчальних дисциплін оприлюднені на сайті кафедри початкової і професійної освіти <https://sites.google.com/hnpu.edu.ua/pochatkove/%D1%84%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B5%D1%82/%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B4%D1%96%D0%BB%D0%B8/%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%Bo-%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%Bo%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97-%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8/%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0?authuser=0> На веб-сайті ЗВО опубліковано описи та силабуси (робочі програми) навчальних дисциплін за вибором: <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom/10-studentu/47-perelik-dytsyplin-vilnoho-vyboru-tretho-osvitno-naukovoho-rivnia-vyshchoi-osvity>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО має повний перелік нормативних актів, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а також достатню інформацію про ОП. Політика відкритості існує, адже всю необхідну інформацію щодо особливостей даної ОП можна отримати у відкритому доступі на сайті закладу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує покращувати систему інформування учасників процесу про доступність документів про права та обов'язки учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЗВО забезпечує достатній рівень прозорості та публічності своєї діяльності по ОП. Інформація про ОП розміщена на офіційному веб-сайті. Загалом рівень відповідності відповідає критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

ЕГ встановила, що зміст ОНП відповідає п.5.3 «Положення про організацію освітнього процесу ...» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Org_osv_pr_zd_zriv.pdf), і містить не менше чотирьох складників відповідно до НРК: 1) здобуття глибинних знань із спеціальності – 12 кредитів (ОК 3 (4 кр.), ОК 4 (4 кр.), ОК 5 (англ. мовою) (4 кр.)). 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 4 кредити (ОК 1 (4 кр.)); 3) набуття універсальних навичок дослідника – 6 кредитів (ОК 6 (3 кр.), ОК 7 (3 кредити)); 4) здобуття мовних компетентностей – 6 кредитів (ОК 2 (6 кр.)). Зміст ОНП створює підґрунтя для якісного виконання здобувачами наукового дослідження та забезпечує передумови для здобуття наукового ступеня доктора філософії засобами освітніх компонентів. Так, обов'язкові ОК1, ОК3 сприяють формуванню у здобувачів здатності до визначення методологічної бази дослідження, системного наукового світогляду; здійснення педагогічного експерименту, оцінки можливих ризиків упровадження результатів дослідження в освітньому і соціокультурному середовищі. ОК6, ОК7 забезпечують формування здатності до презентації результатів дослідження в матеріалах конференцій, наукових статтях, доповідях, у дисертації; умінь добирати та використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси в організації дослідницької діяльності. ОК2 здатності до широкої наукової комунікації у науковій спільноті та з різними соціальними інституціями. ОК8 спрямовано на застосування основних наукових підходів і методів науково-дослідної діяльності. Підготовка здобувачів до викладацької діяльності за ОНП здійснюється через зміст таких освітніх компонентів: ОК4, ОК5, ОК8, що забезпечують формування у здобувачів здатності до створення освітнього середовища, розробки нормативного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в закладах професійної освіти; до критичного аналізу, вибору та використання сучасних освітніх технологій, методів, прийомів і засобів навчання; до розробки критеріїв та інструментів оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до загальнодержавних вимог якості освіти. Під час науково-викладацької практики відбувається набуття здобувачами досвіду викладацької, навчально-методичної, виховної, організаційної діяльності у процесі виконання основних функцій викладача; поглиблення та закріплення теоретичних знань з навчальних дисциплін, формування практичних умінь організації та проведення навчальних занять. Аспіранти Кваша, Свиридова, Рогожина під час онлайн-спілкування засвідчили відповідність ОП науковим інтересам. Гарант повідомила і на зустрічі 8 випускниця Лебедева підтвердила, що 07.10.2020 р. відбувся захист дисертації Лебедевої К.О. на здобуття ступеня доктора філософії зі спец. 015 в разовій вченій раді. Затверджено наказом МОНУ № 1471 від 26.11.2020 р. [<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-rishen-atestacijnoyi-kolegiji-ministerstva-vid-26112020-1471>].

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

Проведений якісний аналіз даних щодо відповідності наукових інтересів керівника науковому напрямку дисертації аспіранта (докторанта) (https://drive.google.com/file/d/17pSeQWK48jrLQZkvi-bZ9xZF1kad_PXd/view?usp=sharing) засвідчує факт дотичності тем наукових досліджень здобувачів і напрямів досліджень їх наукових керівників. Так, наприклад, ряд публікацій Масича В.В. (Масич В.В. Specific of interaction of the macroparticles with the plasma- beam system. Питання атомної науки і техніки. Фізика плазми. № 1 (131). 2021. С. 69-73. (Scopus), Масич В.В. Застосування сучасних вимірювальних засобів до навчання студентів аналізу розв'язку деяких задач. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. Вип. 192. С. 14-19., Масич В.В. Основи теорії запитань у сучасній природничій освіті Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Слов'янськ: ДДПУ, 2019. Вип. 11. С. 62-72. та ряд інших) засвідчують факт відповідності кола наукових інтересів керівника напрямку досліджень аспіранта Кашаєва Є. І. (Тема дисертації : «Формування критичного мислення вчителів фізики у процесі професійної підготовки»). Тематика досліджень Коробейника В. А., яка відображена у відповідних публікаціях (Вродзинский М.О., Дорофеева Т.І., Коробейник В.А. (2018). Вплив засобів загальної фізичної підготовки на розвиток швидкісних здібностей у хлопців та дівчат на етапі початкової підготовки в легкій атлетіці. Здоров'я, спорт, реабілітація, 4(1), 129. <http://doi.org/10.5281/zenodo.1218591>; Е. И. Чайка, Ж.Л. Козина, В. А. Коробейник, Т. А. Базылюк (2018). Индивидуальная структура психофизиологических функций во взаимосвязи с оревновательной результативностью в паралимпийском спринте на примере атлетки высокой квалификации с нарушением зрения. Здоровье, спорт, реабилитация. 4(1), 96-107. <http://sportscience.org/index.php/health/article/view/731>; Козина Ж.Л.1, Коробейник В.А.1, Немченко М.Р., Сердюк О.О.1, Базылюк Т.А. (2018). Методика обучения техническим элементам в лёгкой атлетике с использованием когнитивных аспектов восприятия движений на этапе начальной подготовки юных спортсменов. Здоров'я, спорт, реабілітація, (4)) в повній мірі відповідає напрямів досліджень аспіранта Козіна С.В. (Тема : «Технологія збереження здоров'я в процесі підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту»). Дотичність тем всіх досліджень здобувачів і напрямів досліджень їх наукових керівників забезпечується завдяки реалізації в університеті процедури узгодження відповідності тематики на рівні науковий керівник-випускова кафедра-вчена рада університету.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Під час дистанційної зустрічі зі здобувачами вищої освіти було підтверджено, що ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП широкі можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів. Зокрема, психологічна служба надає допомогу аспіранту Кваші Андрію Сергійовичу в проведенні діагностичної роботи. Аспіранти мають можливість здійснити публікації у фахових наукових виданнях університету різноманітної тематики (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/fahovi-naukovi-vydannya-universytetu>). В ХНПУ проводяться щорічні науково-практичні конференції різних рівнів: «Педагогіка здоров'я», «Методологія сучасних наукових досліджень», «Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи», «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика», «Початкова освіта і професійна підготовка майбутніх учителів початкових класів в умовах реформування української школи», «Дошкільна освіта у сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації» та ін. Під час огляду МТБ були продемонстровані навчальні аудиторії та комп'ютерні лабораторії, які оснащені сучасним обладнанням, безкоштовним доступом до Інтернету та наукова бібліотека. Під час дистанційного навчання аспіранти використовують платформу дистанційної освіти Moodle, сервіси зв'язку Google meet, ZOOM тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Із відомостей самооцінювання, зустрічі з академічним персоналом і здобувачами ВО ЕГ встановлено, аспіранти долучаються до міжнародної академічної спільноти. ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. Укладено 46 міжнародних угод про академічну мобільність, науково-освітнє і багатовекторне співробітництво, програми обміну (<https://tinyurl.com/jy6ubj8m>). На запит документів про публікаційну активність аспірантів, зокрема - у міжнародних виданнях, дана ґрунтовна відповідь за посиланням <blob:https://office.naq.gov.ua/9d5d2bf6-1143-4b34-bd0a-8fbd8a89f414>. Варава Ірина Миколаївна, Кучерова Ольга Вікторівна, Чаус Дмитро Вікторович, У Явльнй, Шпачинський Дмитро Володимирович та інші беруть участь у міжнародних конференціях. Ячина Тамара Миколаївна працює в складі творчої групи Харківської області з адаптації і впровадження програм і НМК інтегрованого спецкурсу «Культура добросусідства» в рамках проєкту, який підтримується МОН України, офісом Верховного комісара ОБСЄ у справах національних меншин, Міжнародним фондом «Відродження». Козін Сергій Валентинович – автор і співавтор 10 публікацій у виданнях, що включено до наукометричних баз Scopus та WoS (Acta Bioeng Biomech, Journal of Physical Education and Sport, International Journal of Applied Exercise Physiology та ін.), публікації у міжнародному виданні (Швейцарія) з відеосупроводом в Енциклопедії на платформі МДПІ, співавтор монографії (Польща), учасник 11 міжнародних конференцій, розробник інновацій, на які отриманні 1 патент і 6 авторських свідоцтв.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники й аспіранти здійснюють дослідження, зокрема в межах науково-дослідних робіт. Наукові керівники аспірантів на ОНП керують дослідницькими проєктами, зокрема й на рівні країни: проф. І. Гавриш є науковим керівником Всеукраїнського науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (Наказ МОН України № 1319 від 02.11.2016 р.) до якого входять, наукові керівники – проф. В. Гриньова, доц. А. Ткачов; асп. Д. Ільїна, Н. Тарасенко, В. Пліс та ін. Проф. Ю. Бойчук є науковим керівником теми «Теоретико-методичні основи підготовки майбутнього педагога до здоров'язбережувальної освітньої діяльності» (0111U006437) (асп. О. Рогожина, Ю. Могильна). Проф. Ж. Козіна є науковим консультантом проєкту молодих учених, що фінансується за кошти держбюджету «Розробка і обґрунтування технологій зміцнення здоров'я та гармонійного розвитку людей різних вікових і соціальних груп» (0121U110053) (асп. І. Гринь). Проф. В. Ушмарова є науковим керівником теми «Інноваційні технології в підготовці фахівців різних галузей» (0120U104987) (асп. С. Сімакова, К. Завгородня, К. Поршнева). Проф. К. Юр'єва є керівником НДР «Розробка технології формування міжкультурної компетентності майбутніх педагогів на основі вивчення порівняльного народознавства (на матеріалі Слобожанщини)» (асп. Т. Ячина) та ін. Результати цих та інших дослідницьких проєктів, у яких задіяні аспіранти ОНП «Професійна освіта» регулярно публікуються та практично впроваджуються в діяльності закладів освіти. Науково-педагогічні працівники ХНПУ є головними редакторами і членами редколегії журналів категорії А, в яких публікують результати наукових пошуків керівники та аспіранти ОНП, наукові інтереси яких дотичні до проблем фізичного виховання та здоров'язбереження, зокрема доц. Коробейник В.А. та його аспіранти: "Pedagogy of Physical Culture and Sports" (Web of Science Core Collection) (<https://www.sportpedagogy.org.ua/index.php/PPS>), "Physical Education of Students" (Web of Science Core Collection) (<https://sportedu.org.ua/index.php/PES/pages/view/home>), «Theory and Methods of the Physical Education» (Scopus) (<https://www.tmfv.com.ua/journal>). ХНПУ є видавцем журналів категорії Б, в яких публікуються результати досліджень за спеціальністю 015 (<http://journals.hnpu.edu.ua/>): «Засоби навчальної та науково-дослідної роботи», «Теорія та методика навчання та виховання». На зустрічі з академічним персоналом керівники аспірантів

повідомили про свою участь в наукових та освітніх проєктах. Перелік публікацій наукових керівників наведений у відповіді ЗВО на запит 2.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Наказом по університету затверджена інструкція про порядок перевірки дисертацій аспірантів і докторантів на наявність академічного плагіату (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/nakazy/2021/nakaz_instrucziya.pdf). У відомостях СО зазначено, що «Технічна перевірка письмових робіт проводиться Інститутом інформатизації освіти Університету за допомогою сертифікованої програмно-технічної системи «Unicheck» для виявлення збігів/ідентичності/схожості у текстах письмових робіт. Також Університету надано тестовий доступ до антиплагіатного сервісу StrikePlagiarism.com від компанії Plagiat.pl», на зустрічі ці факти були підтверджені і здобувачами вищої освіти і представниками структурних підрозділів. На сайті закладу представлено договір про співпрацю з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Nauka/Unicheck_dogovir.pdf). Факти порушення академічної доброчесності розглядаються комісією академічної доброчесності, порядок організації роботи якої визначається відповідним положенням (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/polozh_komissiya_akadem_dobrochesnist.pdf). Під час зустрічей із здобувачами та представниками структурних підрозділів встановлено, що вони поінформовані про порядок роботи вищезгаданої комісії. Відповідно до п. 4.5 Кодексу академічної доброчесності ХНУ (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf), до працівників, які вчинили порушення академічної доброчесності, Комісія для здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності може призначити академічну відповідальність у вигляді обмеження права бути керівником, рецензентом наукових робіт, які виконуються в Університеті строком від одного до трьох років. Результати зустрічей із НПП та керівниками структурних підрозділів також засвідчили, що вони ознайомлені з процедурою, заходами ЗВО для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності. Зокрема, відповідно до п. 4.5. кодексу академічної доброчесності ХНПУ імені Г.С.Сковороди до працівників університету, які вчинили порушення академічної доброчесності, комісія додатково може призначити такі види академічної відповідальності: позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проєктів, стипендій, грантів тощо; обмеження права бути керівником, рецензентом кваліфікаційних, наукових, навчально-методичних робіт, які виконуються в університеті, строком від одного до трьох років (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf). Проведені зустрічі показали, що академічна спільнота усвідомлює важливість дотримання академічної доброчесності у науковій та освітній діяльності. За словами НПП проблем із наявністю академплагіату в дисертаційних роботах, виконаних аспірантами ОНП ПО, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП є сучасним і відповідає науковим інтересам аспірантів, забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності, містить актуальні дисципліни «Публікаційна активність і наукометрія», «Цифрові інструменти в проєктній діяльності». В університеті застосовується ефективна процедура узгодження відповідності тематики аспірантів та наукових керівників. Наукові керівники та аспіранти активно беруть участь в міжнародних наукових заходах з публікацією результатів, зокрема в БД Scopus/WoS. Науково-педагогічні працівники ХНПУ є головними редакторами і членами редколегії журналів категорії А, в яких публікують результати наукових пошуків керівники та аспіранти ОНП з проблем фізичного виховання. ХНПУ є видавцем двох журналів категорії Б зі спеціальності 015. Успішно захистила дисертацію та отримала диплом доктора філософії випускниця ОНП Лебедева. ХНПУ ім. Г.С. Сковороди забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не виявлено

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Враховуючи сучасний зміст та відповідність науковим інтересам аспірантів ОП, а також узгодженість тематики досліджень аспірантів та наукових керівників, успішний захист здобувача ОП, наявність в ХНПУ фахових журналів категорій А і Б, долученість аспірантів до міжнародної академічної спільноти, та дотримання академічної доброчесності, ЕГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 10, хоча не є інноваційною.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Єжова Ольга Володимирівна

Члени експертної групи

Гедзик Андрій Миколайович

Хомич Ольга Володимирівна